

Kymin kemian tehtaat siirtyvät Finnish Chemicalsin omistukseen

Kymmene ja Nokia ovat päättäneet yhdistää lähinnä metsäteollisuutta palvelevan valkaisu- ja muiden kemikaalien tuotannon ja markkinoinnin 1.10.1991 alkaen. Toiminnot yhdistetään Finnish Chemicals -nimiseksi yhtiöksi, josta sekä Kymmene että Nokia omistavat 50 prosenttia.

Nokia myy uudelle yritykselle Nokia Chemicalsin kaikki toiminnot ja Kymmene tytäryhtiöönsä Kymin Paperiteollisuus Oy:hyn kuuluvan kemianteollisuuden, johon sisältyy myös Kymin omistusosuus Voikkaalla toimivasta Oy Finnish Peroxides Ab:stä. Peroksiditehtaan toisena omistajana on edelleen belgialais-englantilainen Interox-yhtymä.

Kuusankoskella uuden yhtiön palvelukseen siirtyy ns. vanhoina työntekijöinä runsaat 100 henkilöä Kymin kemian tehtailla ja 60 henkeä peroksiditehtaalta. Kaikkiaan Finnish Chemicals Oy:n palveluksessa tulee olemaan noin 450 henkilöä. Yhtiön muut tehtaat sijaitsevat Äetsässä ja Joutsenossa.

Hintikka hallituksen puheenjohtajaksi

Finnish Chemicals Oy:n hallituksen puheenjohtajaksi on valittu Nokian Perusteollisuusryhmän johtaja **Tapio Hintikka** ja varapuheenjohtajaksi Kymin Paperiteollisuus Oy:n toimitusjohtaja **Peter Stackelberg**.

Hallituksen muina jäseninä toimivat Nokian kaapeli- ja koneteollisuusryhmän toimitusjohtaja **Seppo Ahonen**, Kymmene Oy:n teknillisestä hallinnosta vastaava varatoimitusjohtaja **Tapani Lares** ja Kymin Paperiteollisuus Oy:n talousjohtaja **Sakari Lahdelma**.

Kemian tehtaiden myyntiä Kymin toimitusjohtaja **Peter Stackelberg** perustelee sillä, että uuden ja samalla vahvan yhtiön avulla pystytään ennen kaikkea

Kymin kloori- ja klooridiksiditehtaat sijaitsevat Kuusaansaarella.

turvaamaan valkaisu- ja kemikaalien saatavuus Suomessa.

"Tämän toimialajärjestelyn myötä Finnish Chemicalsista syntyy vahva yritys,

jolla on riittävät voimavarat kehittää toimintaansa ja turvata siten yhdistyvien tehtaiden henkilöstön ja asiakkaiden asema.

Kuusankoskella tilanne

säilyy muutoksessa ennallaan, sillä tehtaat tulevat valmistamaan samoja tuotteita kuin aikaisemminkin ja henkilöstön kannalta omistajanvaihdos ei liioin

aiheuta suurempia muutoksia", toteaa Stackelberg.

Sivu 5.

Uutta valkaisuainetta ohjataan keskitetysti 3-linjan ohjaamosta. Sellunvalkaisija **Jari Paavola** (vas.) ja tuotantopäällikkö **Markku Laaksonen** Damatic-prosessinohjausjärjestelmän ääressä.

Uusi valkaisuainelinja käynnistyi

Kuusanniemen sellutehtaan uuden 4-linjan tuotannollinen koekäyttö alkoi elokuun lopulla. Vanhat 1- ja 2-linjat pysäytettiin 26.8., minkä jälkeen viimeiset kytkentätyöt tehtiin kahden päivän mittaisen seisokin aikana. Massan pumppaus valkaisuun alkoi 28.8. ja koko valkaisuainelinja oli käynnissä vajaassa vuorokaudessa.

Ensimmäiset 50 tonnia linjalla valkaistusta sellusta ajettiin alivaaleuden vuoksi

kuivauskoneelle, mutta sen jälkeen massa on mennyt paperitehtaalle.

"Käyntiinlähtö oli erittäin helppo. Merkittävästi siihen vaikutti se, että laitos oli täysin valmis. Kuukauden mittaisten vesiajojen aikana testattiin kaikki laitteistot perusteellisesti ja käynnistyksen yhteydessä syntyvät putkistovuodot pystyttiin eliminoimaan", kertoo tuotantopäällikkö **Markku Laaksonen**.

Projektin onnistuneeseen toteutukseen vaikutti hänen mukaansa myös ti-

vis yhteistyö päälaitetoimitajan ja oman projektiorganisaation sekä käyttöhenkilökunnan välillä. "Laitoksesta on tehty käyttöhenkilökunnan toiveiden mukainen."

Ainoat käyntiinlähdon aikana ilmenneet pulmat olivat massojen pumppaukseen liittyvät putkistotärit, jotka tullaan korjamaan.

Hienosäätö menossa

Käynnistyksen jälkeen laitoksen instrumentointia

on hienosäädetty – toimenpide, jota ei pystytty tekemään etukäteen, koska hienosäätö vaatii massaa. Hienosäädön aikana instrumentointi viritetään oikealle tasolle mm. massan sakeuden, pH:n ja vaaleuksien osalta, jotta linjan automaatiohjaus toimisi luotettavasti.

Massan vaaleudessa on saavutettu tavoitetaso ja syksyn aikana keskitytään Laaksonen mukaan kemiakaaliannostusten optimointiin.

Sivu 12.

24.9. 1991

- PAH ja muut poltossa syntyvät yhdisteet. Sivun 2.
- Lama ei kartuta voittopalkkiota. Sivun 3.
- Koululaiset metsäretkellä. Sivun 6.

- Swiecien sellu- ja paperitehtaan orkesteri säästi Löysivapaata. Sivun 7.

- Haaste avoimeen ympäristökeskusteluun. Sivun 8.

- Yhtiöläiset yhteisen pallon perässä. Sivun 10.

POVARI

POVAREITA

Painovoima

Jos painovoimaan on uskominen, vaatii alaspäin meneminen vähemmän energiaa kuin ylöspäin nouseminen. Energiaa on — toisten syyttelyyn.

ECU

Mille ay-liikkeen johto taputti, kun se osoitti suosiotaan ecu-sidonnaisuudelle?

Kriittinen massa

Ydinfysiikasta tunnetaan ns. kriittinen massa, joka on edellytyksenä sille, että alkaa säteillä. Massaa on. Säteily puuttuu kustannusten leikkaamisen välttämättömyyden myöntämiseksi.

Konsensus

Soutaa samassa veneessä samaan suuntaan. Suomessa vain nousukauden menetelmä jakaa hulvattomasti sen hedelmiä.

Epäkonsensus

Sukellusveneeseen ei löydy miehistöä.

Solidaarisuus

Vain kustannuksia leikkaamalla on työttömien työpanos saatavissa kansantalouden käyttöön. Samalla tulonjako työssä olevien ja työttömien kesken tasapainottuu.

Keynes

Jos Keynesin opit pitäisivät tarkalleen paikkansa, eläisi Suomen talous nyt mahtavaa nousukautta. Valtion menot nimittäin kasvavat kuluvana vuonna reaalisesti yli 10 prosenttia, samalla kun kansantuote putoaa 5–6 prosenttia.

Laina

Lainasta ei ole lamalääkkeeksi. Se hupenee vanhojen velvoitteiden maksuun tuottamatta yhtään vientiteollista investointia.

Vienti

Jotta nykyinen vaihtotasevaje voitaisiin maksaa viennin lisäyksellä, tulisi tuontipanoksettoman tavaraviennin kasvaa 25 prosentilla.

Julkinen talous

Julkisen talouden saneerauksen tarve on seuraus pitkään jatkuneesta teollisuuden aliarvostuksesta.

Säästölait

Maata voi palvella myös oppositiossa, sanoi Kekkonen.

Väsyneet

Suomessa on 55–59 -vuotiaita eläkkeellä kaksinkertainen määrä verrattuna muihin Pohjoismaihin ja kolminkertainen verrattuna Saksaan, USA:han ja Englantiin.

Sabotaasi

Puun myyntiboikotti. Ellei metsäteollisuus elvy, ei elvy muukaan talous.

Kunnia

Kunniakkaampaa kuolla puu- kuin rahapulaan.

Vastavuoroisuus

Metsäyhtiöt ovat tänä vuonna alentaneet puun ostohintojaan keskimäärin 22 prosentilla. Milloin ay-liike tarkistaa palkkoja alaspäin?

Ympäristö

Jos aineen häviämättömyyden laki kumottaisiin, ei olisi ympäristöhaittoja.

Loputon kierre

Syöksykierteen nopeus vie ennustettavuuden. Tuhat uutta työtöntä per päivä, 25 konkurssia per päivä.

Kiire

Kierteen katkaisulla on kiire. Lapin miehet sanoivat: P-a juttu, jos pieru menee pitkäksi.

Ympäristön suojaeluun

PAH-yhdisteet ja muut polton sivutuotteet

Erilaisissa polttoprosesseissa syntyy pieniä määriä myrkyllisiä yhdisteitä. Tällaisia ovat muun muassa PAH-yhdisteet sekä orgaaniset klooriyhdisteet, joista myrkyllisimpiä ovat dioksiinit. PAH-yhdisteiden pitoisuudet savukaasuissa ovat yleensä suuruusluokaltaan nanogrammoja kuutiometrissä (vastaa esim. yhden savukkeen polttamisen aiheuttamaa häkäpitoisuutta jäähallissa).

Lukuisista PAH-yhdisteistä (PolyAromaattiset Hiilivedyt) yksinkertaisimpia on naftaleeni, jota ennen käytettiin koikarkoitteena villavaatteiden säilytyksessä. Eräille PAH-yhdisteille on tunnusomaista niiden ominaisuus altistaa syövälle, eli karsinogeenisuus. Tästä syystä näiden aineiden päästöjä on ryhdytty selvittämään.

Kivihiliterva sisältää lukuisan määrän PAH-yhdisteitä. Niinpä esim. kivihilitervasta valmistetulla kreosoottijäljellä kyllästetty puutavara – kuten ratapölkkyt – ja sen

poltto aiheuttaa PAH-yhdisteiden päästöjä ympäristöön.

Myös käsittelemättömän puun poltossa syntyy PAH-yhdisteitä, koska puun ja kasvimateriaalin rakenneaine, ligniini, koostuu PAH-yhdisteiden tapaan bentseenirenkasta. Poltettaessa kotona märkää puuta liian pienellä liekillä tislataan PAH-yhdisteitä sankoin joukoin savupiipusta ulkoilmaan. Vastaavasti suomalaisten jalo lääke, terva, sisältää PAH-yhdisteitä.

Merkittävä PAH-lähde on tupakan savu, jonka PAH-pitoisuus on noin tuhatkertainen verrattuna esim. höyryvoimalaitoksen savukaasuihin. Huoneilmassa, jossa on tupakoitu, PAH-pitoisuudet saattavat olla suurempia kuin kattilalaitoksen savukaasuissa.

Grillattaessa avotulella ruokaa, niin terveellinen ja rasvaton ruuanlaitotapa kuin grillaus onkin, saadaan luontaisiksi aromiaineiksi PAH-yhdisteitä enemmän kuin muissa ruuanlaitotavoissa.

Savukaasujen dioksiinit

Poltettaessa orgaanisia aineita, esimerkiksi puuta, syntyy kloridisuolojen ja muiden klooriyhdisteiden vaikutuksesta pieniä määriä supermyrkyinä tunnettuja kloorattuja dioksiineja. Puussa on

luonnostaan pieniä määriä klorideja ja klooriyhdisteitä voi joutua polttoon myös muun poltettavan materiaalin, kuten biolietteen mukana.

Dioksiineista tunnetuin on mm. Seveson tapahtumien vuoksi TCDD (2,3,7,8-tetraklorodibentso-paradioksiini). Näiden yhdisteiden pitoisuudet ovat tyypillisesti pari kolme kertaluokkaa PAH-yhdisteiden pitoisuuksien alapuolella.

Tutkimuksen edetessä on havaittu monien lähteiden aiheuttavan niin dioksiini- kuin PAH-päästöjäkin. Lähteitä ovat edellä mainittujen lisäksi liikenteen pakokaasut, metalliteollisuuden prosessit, jätteenpolto ja jopa teiden asfaltointi. Muinaisia lähteitä ovat olleet metsäpalot.

Esi-isämmeäkään eivät ole välttyneet PAH-mausteista nauttiesaan nuotiolla paistettua lihaa ja savukalaa, joten on syytä uskoa, että elimistömme on luotu selviytymään pienestä annoksesta supermyrkyjä ja PAH-yhdisteitä. Kunhan kohtuus säilytetään.

Entä Kymin ja PAH?

Kun Kymin höyryvoimalaitoksella poltetaan kuorta, biolietettä

ja turvetta, syntyy myös jonkin verran PAH-yhdisteitä ja dioksiineja, aivan kuten muillakin lämpövoimalaitoksilla. Onneksi poltossa pyritään mahdollisimman tehokkaaseen palamiseen: poltettava kuori puristetaan mahdollisimman kuivaksi, kattilan tulipesän lämpötila pyritään pitämään korkeana ja happiylijäämä riittävänä, jotta energian tuotanto olisi tehokasta. Tällöin myös myrkyllisten yhdisteiden syntyminen on vähäistä.

Kuorikattilan päästöjä on myös tutkittu. Yhteistyössä Kuopion yliopiston, Keskuslaboratorion ja Jyväskylän VTT:n kanssa on mitattu savukaasujen sekä tuhkan PAH- ja dioksiinipitoisuuksia. Kymin kattilan päästöt niin puhdasta kuorta poltettaessa kuin kuori-biolieteseoksellakin olivat alhaisia verrattuna moniin muihin kattilalaitoksiin.

Savukaasujen PAH-yhdisteiden pitoisuudet ovat muutama nanogramma kuutiometrissä dioksiinien pitoisuuksien jäädessä muutama sadasosa nanogrammaan. Pitoisuuksissa ei ole suuria eroja, poltettiinpa kattilassa sitten puhdasta puunkuorta tai biolietteen ja kuoren seosta. Nämä pitoisuudet ovat tuotettua energiamäärää

kohden vain murto-osa siitä, mitä esimerkiksi saunakamarin avotakassa syntyy.

Poltamme sitten puita kiukaassa tai kuorta höyryvoimalaitoksella, voimme kukin osaltamme edelleen vähentää PAH- ja dioksiinipäästöjen määrää omassa ympäristössämme huolehtimalla tehokkaasta palamisesta ja kuivasta polttoaineesta. Puhumattakaan tupakanlehtien liian alhaisessa lämmössä tapahtuvan polttamisen lopettamisesta!

Harri Jussila

Artikkelin kirjoittaja on Kymin PAPERITEOLLISUUS OY:n ympäristönsuojelupäällikkö.

TYÖT EDISTYVÄT VOIKKAALLA: Patokannasten louhinta loppusuoralla

Voimalaitoksen vesikanavat Kymijosta erottavien patokannasten louhinta on käynnissä. Kuva alajuoksun puolelta.

Työt Voikkaan vesivoimalaitostyömaalla edistyvät suunnitelmien mukaisesti. Voimalaitosrakennus on sisustustöitä lukuunottamatta valmis.

Vesikanavien patokannasten louhinta on käynnissä ja kanavat on täytetty vedellä. Voimalaitoksen sisällä olevat vesitiet on suljettu toistaiseksi puupadoilla ja settipaikkeilla. Patokannasten louhinta-

työt valmistuvat marraskuun alkuun mennessä, minkä jälkeen koneistojen käyttöönotto alkaa.

Voimalaitoksen molempien koneistojen turpiinin ja generaattorin pääosat on asennettu ja varustelu on käynnissä.

Töiden painopiste on projektia vetävän sähkövoimapaällikkö **Harri Pousin** mukaan sähkötoisista. Kaikki sähkökojeistot ovat pai-

kallaan ja kaapelointi- sekä kytkentätöitä tehdään parhaillaan.

Henkilöstön koulutus alkoi jo huhtikuussa. Käyttö- ja kunnossapitohenkilöstö on saanut koulutusta Kymin teollisuusoppilaitoksella sekä laitetoimittajien luona. Koulutus jatkuu vielä työmaalla käyttöönottoaiheen aikana.

Mekaaninen koekäyttö alkaa 2-koneen osalta marraskuun alus-

sa ja 1-koneen osalta kuukautta myöhemmin. Noin kuukauden kestävä mekaaninen koekäytön jälkeen alkaa laitoksen tuotannollinen koekäyttö. Kaupallisessa käytössä laitos on suunnitelmien mukaan ennen joulua.

Voimalaitoksen hinta on noin 180 miljoonaa markkaa.

Voikkaan vedenkulutus puolitetaan

Voikkaan paperitehtaalla on käynnissä mittava projekti tehtaan käyttämän vesimäärän vähentämiseksi. Projekti liittyy myös Voikkaan jätevesien pumppaamiseen Kuusanniemen biologiselle jätevedenpuhdistamolle.

Tavoitteena on pudottaa käytetyn veden määrä 60 000:sta noin 33 000 kuutioon vuorokaudessa. 33 000 kuution rajan asettaa olemassa oleva putkisto, jota myöten Voikkaan jätevedet tullaan pumppaamaan käsiteltäviksi Kuusanniemen jätevedenpuhdistamolle. Projektin ensimmäinen vaihe käsitti vesimäärien tarkan mittauksen tehtaan eri pisteissä. Mittaukset suoritettiin yhteistyössä Teollisuussuunnittelun kanssa.

Vuoden alusta lähtien tehtaalla on tehty muutostöitä puhtaiden kirkasvesien johtamiseksi pois jätevesikanaleista. Aiemmin huomattava osa Voikkaan tehtaan kirkasvesistä – mm. jäähdytykseen

käytettävät vedet – meni jätevesien mukana jätevesilaitokselle. Muutosten jälkeen kaikki puhtaat kirkasvedet on johdettu mitattuihin ja valvottuihin suoraan jokeen, mikä on vähentänyt jätevesilaitokselle menevän veden määrää.

Kesäseisokin aikana uusittiin tehtaan kaikkien neljän paperikoneen viiran suihkuvesijärjestelmät. Vanhassa järjestelmässä viirat pidettiin puhtaana lämmitetyllä raakavedellä. Nyt puhdistusvetenä on kertaalleen käytetty kiekkosuotimelta saatava kirkaste. Uusinnalla säästetään MFS-linjapaällikkö **Juhani Salovaaran** mukaan paperikoneiden koko viiraosien veden tarve. Suihkuvesijärjestelmästä on valmiina noin 90 prosenttia ja kokonaisuudessaan se saadaan käyttöön parin kuukauden kuluessa.

Voikkaan tehdasjärjestelmään on lisäksi rakennettu jokaisen tuotantoyksikön käsittävä vedenkäytön seurantajärjestelmä, joka mittaa on-line -tilassa tuotantoyksiköiden ottaman veden määrän se-

kä niistä poistuvan jäteveden määrän. Jokainen tuotantoyksikkö on vastuussa käyttämästään vedestä ja jäteveden poistamisesta. Järjestelmä varoittaa käyttäjiä, jos vesimäärät eivät pysy sallituissa rajoissa.

Kemiallisen veden valmistuslaitos

Voikkaalle rakennetaan oma kemiallisen veden valmistuslaitos. Nykyisin tehdas saa kemiallisesti puhdistetun vetensä Kymin Paperiteollisuus Oy:ltä. Oman laitoksen valmistuttua veden pumppaamiseen käytetty putki voidaan hyödyntää jäteveden pumppaamiseen Voikkaalta Kuusanniemeen.

Kemiallisesti puhdistetun veden käytön lisääminen vähentää Salovaaran mukaan osaltaan veden kokonaiskäyttöä, koska puhdistettua vettä tarvitaan vähemmän kuin puhdistamatonta raakavettä.

Laitos rakennetaan entisen val-

kaisulaitoksen tiloihin. Projekti käsittää uuden raakavedenotannon, mekaanisen puhdistuksen, tasaussäiliön, neljä flotaatioallasta – joissa kemiallinen puhdistaminen tapahtuu – sekä 1 500 kuutiosta varastosäiliön ja lietesäiliön.

Laitoksen kapasiteetti on noin 20 000 kuutiota vuorokaudessa.

Laitos otetaan käyttöön ensi vuoden maaliskuussa ja sen kustannukset ovat 25 miljoonaa markkaa. Vesien sulkemisprojekti maksaa noin 10 miljoonaa markkaa.

Jätevesien pumppaaminen Voikkaalta Kuusanniemen biologiselle jätevedenpuhdistamolle alkaa vuoden 1992 viimeisellä neljänneksellä. Tämän jälkeen Voikkaan tehtaan kohdalta ei mene lainkaan jätevettä Kymijokeen, joten Voikkaan ja Kuusanniemen välinen jokiosuus puhdistuu entistään.

KHO hylkäsi läjitys-lupa- valitukset

Korkein hallinto-oikeus on 30.8. antamassaan päätöksessä hylännyt 18:n pilkanmaalaisen valituksen kivilouheen läjitysluvasta. Kymmene Oy:n saama lupa koski Voikkaan vesivoimalaitoksen rakennustyömaalta kertynyttä kiviainesta.

Korkein hallinto-oikeus katsoi ratkaisussaan, ettei ollut syytä muuttaa lääninhallituksen päätöksen lopputulosta.

Lääninhallitus totesi alueen sijaitsevan osittain asemakaavoittamattomalla alueella, jolla oli toimenpidekielto yleiskaavan laatimista varten, osittain asemakaavan mukaisella hiihtourheilualueella sekä vähäisessä määrin puistoalueella. Täyttötöiden lupa voidaan kuitenkin myöntää, ellei toimenpide tuota haittaa kaavan laatimiselle ja toteuttamiselle eikä turmele kaupunki- tai maisemakuvaa.

Kaupungilla ei ole tavoitteena osoittaa aluetta tarkoituksiin, joiden osoittaminen vaikeutuisi myönnetyn täyttöluvan seurauksena. Toisaalta louheen läjittäminen ei vaikeuta alueen käyttämistä kaavan osoittamaan tarkoitukseen. Koska alueen välittömässä läheisyydessä sijaitsee jo nyt teollisuuskaatopaikka ja lupaan on yhdistetty ehdot maisemoinnista, on kaupunginhallitus voinut myöntää kyseisen läjitysluvun.

Läjitys-lupapäätöksestä valittiin lääninhallitukseen kahdesti. Ensimmäinen valituskierto palautti menettelytapavirheen takia asian kaupunginhallituksen käsittelyyn ja toisen valituksen lääninhallitus hylkäsi.

Lama ei synnytä voittopalkkiota

Kymin Paperiteollisuus Oy:n henkilöstörahasen hallitus piti järjestäytymiskokouksensa 19. elokuuta.

Kokouksessa valittiin henkilöstörahasen hallituksen toimihenkilöt vuodeksi 1991. Puheenjohtajana jatkaa teknisten toimihenkilöiden edustaja **Pentti Suokas**, varapuheenjohtajana työntekijöitä edustava **Pentti Manninen** ja sihteerinä ylempien toimihenkilöiden edustaja **Henry Forsström**.

Käydyn keskustelun jälkeen todettiin, että voittopalkkiota koskeva tiedottamisvelvoite täyttyi Uutiskymien kuluvan vuoden numerossa 6/7 olleen artikkelin muodossa. Näin ollen rahaston jäsenille ei lähetetä asiaa koskevaa henkilökohtaista tiedotetta.

Henkilöstörahasen valtuusto päätti kesäkuussa antaa hallitukselle tehtäväksi sääntömuutoksen valmistelun. Hallitus päätti kokouksessaan muodostaa työryhmän, jonka tehtävänä on työstää muutosta vaativat pykälät järjestökäsittelyä varten. Valmistelutyössä pyritään etenemään siten, että valtuusto voi ensikeväänsä kokouksessaan ottaa sääntömuutosasian käsittelemään.

Hallituksen kokouksessa todettiin lisäksi, että yhtiössä vallitsevan taloudellisen tilanteen valossa ei nykyisen laskentatavan mukaan tältä vuodelta ole odotettavissa voittopalkkiota.

Nyt tehostetaan energian säästöä!

Suomen teollisuus tehostaa energiansäästämistä. 15 metsä-, metalli-, kemian- ja elintarviketeollisuudessa toimivaa tehdasta on valittu mukaan kampanjaan, jossa konsulttien avulla etsitään energiansäästökohteita. Kymmene Oy:stä on mukana Wisaforest Oy Ab:n sellutehdas.

Kymin Paperiteollisuus Oy:hyn puolestaan on perustettu energiansäästötyöryhmä, joka seuraa valtakunnallista kampanjaa, mutta selvittää myös itsenäisesti energian säästämismahdollisuuksia Kuusankosken tehtailla.

Työryhmä piti 13.9. ensimmäisen kokouksensa puheenjohtajansa Ilkka Valtosen johdolla. Keskustelussa todettiin mm., että Kymin kemian teollisuudessa, joka äskettäin tehdyllä kaupalla siirtyi Finnish Chemicals Oy:n omistukseen, sähkön osuus muuttuvista

minen sekä optimointi. Tutkimus kuuluu osana RAINA-projektiin, joka on kauppa- ja teollisuusministeriön käynnistämä tutkimusohjelma energian optimaaliseksi käyttämiseksi paperinvalmistuksessa.

Sipilä toivoo, että henkilökunnan aloitteet käyttökonesäätömuutoksista toisivat esiin energiansäästöideoita. "Erityisesti kannattaisi vähentää koneiden ja laitteiden käyttöä tyhjänä", vihjaisee Sipilä.

Päällystyslaitoksella kolme suurinta energiankäyttäjää ovat infra-kuivaimet, rullaimien, kalanterien ja leikkurien käytöt sekä pastanvalmistusprosessi.

Höyrynkäyttäjistä merkittävimmät ovat lähes tasasuuruusin osin paperi- ja sellutehtaat; kaupungin ja klooritehtaan osuudet ovat prosenttien luokkaa. Höyryvoiman tuotannossa polttoaineen kuiva-ainepitoisuudella on keskeinen merkitys.

Ympäristönsuojeluratkaisut lisäävät usein energian kulutusta, todettiin kokouksessa. Näin tapahtuu esimerkiksi, jos suunnitteilla olevat sähkösuotimet hankitaan sellutehtaalle. Toisaalta kaatopaikoille joutuu yllättävän paljon polttopoljoista tavaraa. Mikäli kaikki yhtiölläiset tuntuisivat vastuunsa kaatopaikkojen täyttyminen hidastuisi ja jätteestä saataisiin enemmän energiaa.

Kunnossapito-osastojen mahdollisuus vaikuttaa sähkönkäyttöön on paperiteollisuuden muuhun käyttöön verrattuna minimaalista. Tosin prosessilaitteiden käyttöä voidaan tehostaa uusilla säätölaitteilla. Huoltoa parantamalla on mahdollista vähentää ilmastointi- ja valaistuskustannuksia.

Seuraavaan kokoukseen mennessä päätettiin tutkia mahdolliset energiansäästöprojektit osastoittain. Myöhemmin käsitellään mm., miten valtakunnallisessa kampanjassa löytyviä energiansäästötapoja voidaan soveltaa omiin prosesseihin.

kustannuksista on noin puolet. Siksi sähkön kulutusta on kemialla seurattu tarkoin ja säästöä on saavutettu mm. käyttöhuippuja tasamalla.

Hienopaperitehtaan eri koneiden sähkönkulutuksen välillä on johtaja Matti Sipilän mukaan yllättävän suuria eroja. Sipilä muistutti, että yksi paperikoneen suurimmista sähköenergian kuluttajista on tyhjäjärjestelmä.

Koska laiteratkaisuja ja säätötapoja muuttamalla uskotaan voitavan vähentää tyhjäjärjestelmän kustannuksia, on tutkimuskohdeeksi valittu tyhjösysteemin toiminnan ja energian käytön mittaa-

Kellokosken rahastolta apurahaa ulkomaankaupan opiskeluun

Kulttuurirahaston yhteydessä toimiva Heikki Kellokosken rahasto jakaa apurahoja ulkomaankaupan opiskelua varten.

Heikki Kellokosken rahastoa hoitaa Suomen Kulttuurirahaston Kymenlaakson rahasto, joka myöntää tarkoituksensa mukaisesti apurahoja kymenlaaksoilaisille tieteen- ja taiteenharjoittajille sekä Kymenlaaksossa suoritettavaa tai Kymenlaaksoon kohdistuvaa tieteellistä tai taiteellista työtä varten.

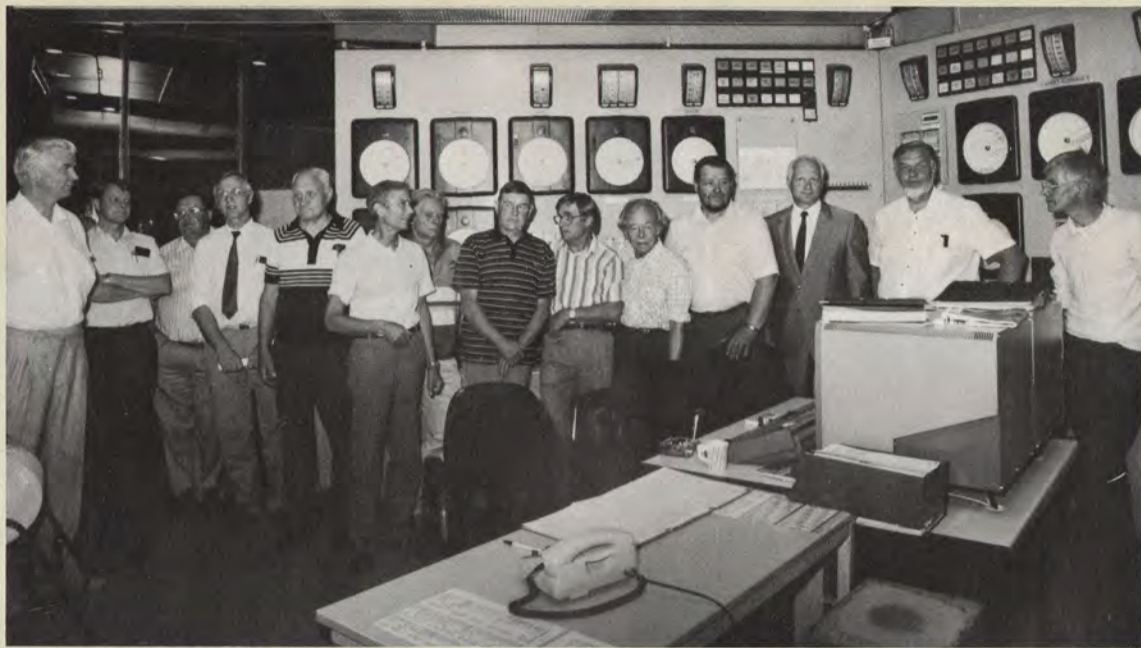
Kymenlaakson rahaston hoito-

kunnalle osoitetut hakemukset on toimitettava rahaston asiamiehen Matti Turtolan kotiosoitteeseen, Pydydystie 13, 45150 Kouvola tai Pääkonttori Ky:n osoitteeseen Salpausselänkatu 29, 45100 Kouvola. Tiedustelut osoitetaan rahaston asiamiehelle, valt. tri Matti Turtolalle, puh. 951-253 517 tai Tuula Turtolalle, puh. työ 951-11701.

Hakemuslomakkeita on saatavissa Tuula Turtolalta, puh. koti 253 517 tai työ 951-11701 ja Suomen Kulttuurirahaston keskustuomistosta Helsingistä.

Hyvästijättö vanhalle valkaisulle

Teksti: Pia Lindroos

Valkaisun vanhassa valvomossa palattiin hetkeksi 27 vuoden takaisin tapahtumiln, vas. Jorma Helno, Markku Laaksonen, Pentti Nokelainen, Turo Blomberg, Antti Salo, Anssi Vesanen, Eino Metso, Vilho Kytö, Aulis Marstio, Martti Kallonen, Sulo Wilk, Ilmari Lindberg, Kalle Hautamäki ja Tolvo Salo.

Kuusanniemen sellutehtaan 1- ja 2-valkaisulinjojen alasaajo alkoi elokuun 26. päivän iltana. Sulfaattisellutehtaan uudisrakennusprojektiin siällyneet linjat käynnistettiin loppukesästä 1964, ja ensimmäinen valkaistu sellupaali valmistui elokuun 14. päivänä. 27 tuotantovuoden aikana 1- ja 2-linjoilla valkaistiin noin 3,2 miljoonaa tonnia koivu- ja mäntymassaa.

Me olimme näitä koneita asentamassa, käynnistämässä ja käyttämässä. Vajaassa 30 vuodessa ne vanhenivat. Tänä iltana niiden aika on ummessa.

Valkaisun veteraanit

"Meitä vanhoja tekijöitä kutsuttiin aiemmin sellulle kylään aina vuoden vaihteessa. Johtaja Lindberg järjesti 'lunssit', hyvät kahvit ja tehdaskierroksen. Viime vuodet ovat kuitenkin pudottaneet meidät keltasta. Niinpä me tänään suoritamme kahden vuoden räsintäkannon; aiomme urkkia, kurkia ja selvittää, mitä täällä oikein on tapahtunut", julisti Martti Kallonen, yksi sellutehtaalle kutsutuista valkaisun veteraaneista.

Vierailupäivä, 26. elokuuta 1991, muodosti taitekohdan valkaisun historiassa: kyseisen päivän iltana vanhat 1- ja 2-linjat pysähtyivät ja 4-linjan käynnistys aloitettiin paria päivää myöhemmin.

Kutsuvieraat johdatettiin ensin valkaisun vanhalle puolelle jäähyväiskäynnille. Sen jälkeen ohjelmassa oli uusien koneiden ja laitteiden esittely. Vanhassa valvomossa kahvin ja viinereiden äärelä puhe kääntyi luontevasti 27 vuoden takaisin tapahtumiin ja tunnelmiin.

Sulfiittisellua Voikkaalla ja Kyminllä valmistanut Eino Metso siirtyi vuoden 1964 alkupuolella Kuusanniemen rakennustyömaalle avustamaan koneiden ja laitteiden asennuksessa. Alkusyöksystä hänet nimitettiin uuden sulfaattisellutehtaan 1-valkaisijaksi.

"Sulfiitista sulfaattiin - olihan

se muutos, mutta mitään uudelleen koulutusta ei siihen aikaan saatu. Työ meidät koulutti kantapään kautta. Vakavia virheitä ei silti sattunut, normaaleja alokkaiden möhlinkejä vain."

Martti Kalloselle tehdas tuli tutuksi jo rakennusvaiheen aikana. Kymin ja Voikkaan sellutehtaiden vuoromestari jatkoi samassa tehtävässä Kuusanniemessä.

"Kuusanniemen suuruusluokkaa oleva uudisrakennusprojekti oli yhtiöltä rohkea veto, joka kannatti. Käynnistysvaiheessa tehtiin 12 tunnin vuoroja, ja ahkeria oltiin. Se oli sellainen pinnistuksen ja näytön paikka."

Vilho Kytö työskenteli puolentoista vuoden ajan vuoromestarina Kuusanniemen rakennustyömaalla. Tuotantoon siirryttäessä hänestä tuli sellutehtaan päivämestari.

"Tehdasta käynnistettäessä tohina oli melkoinen. Lattialla lainehti vettä ja massaa, niin että saappaat jalassa piti porskuttaa. Valkaisun puolella huhkivat käynnistysinsinööri Sjögren sekä Salon Antti, joka tunnettiin tuolloin leppoisana huumorin viljelijänä. Kerran, kun koneiden käynnistysoikut taas juoksuttivat miehiä, pisti Sjögren päänsä sisään salin ovesta ja huusi jotakin. Salo painatti ohi kädet täynnä töitä eikä ollut kuulevinaanakaan. Tämä pisti insinöörismiehen iskemään kipunaa niin, että hän tarttui metrinmittaiseen palkkiin ja nakkasi sen menijän perään. Ohihan se onneksi meni. Mihin Antti päättään kääntämättä huikkasi, että 'ethän sie edes osumaa saanut'. Kun sitä hokellystä näin jälkikäteen ajattelee, niin jo vain oli ihme, että tehdas niin hyvin käyntiin lähti."

Antti Salo palveli yhtiötä 45 vuoden ajan. Pitkän työrupeaman viimeinen kolmannes kului sulfaattisellutehtaan 1-valkaisijana.

"Sellaistahan se, ei sen kummempaa kuin mitä työ nyt on. Kun vaikeuksia tuli vastaan, ne voitti laulamalla. Ihan tosi. Paljon sitä tulikin laulettua niin hyvässä kuin pahassa."

1-vuoromestari Aulis Marstio

siirtyi Kymin sellutehtaalta Kuusanniemen vuonna 1973. Monet seurasivat häntä, tosin neljän vuoden viiveellä. Vuonna 1977 käynnistynyt sulfaattisellutehtaan 3-valkaisulinja sai miehityksensä samana vuonna tuotantonsa lopettaneelta Kymin sulfiitilta.

Sellutehtaan ylimestari Vilho Kytö jäi pois työelämästä 70-luvun lopulla.

"Minun aikamani tuotantoprosessia pystyi vielä seuraamaan alusta loppuun asti. Ylimestarille kuului tehdas kokonaisuudessaan: kuorimo, keittämöt, valkaisu, kuivaus ja jätevesihuolto. Aamulla lähdin kiertokäynnille tuolta kuorimolta ja vasta puolilta päivin olin kävellyt tehtaan läpi. Kun siten jäin eläkkeelle, kaikki muuttui radikaalisti. Työt pantiin jakoon. Minunkin tilalleni tuli yhden sijasta kolme miestä."

Eino Metso tuli Kuusanniemen koneita asentamaan ja jäi sitten tehtaalte sellua valkaistamaan. Hän ehti kokea myös 80-luvun suuren mullistuksen: tietokoneiden tulon.

"Minulle tietokoneet eivät tienneet helpotusta. Pikemminkin menetin työstäni jotakin. Kehitys kulki tavallaan taaksepäin, sillä vanha systeemi oli minusta selvempi. Entisaikaan valvomon ovesta astuessaan pääsi mittareita ja piirtureita vilkkailemalla hetkessä ajan tasalle. Sen sijaan nykyisissä tietokonepääteissä ei läheskään kaikki mahdu yhteen kuvaruutuun. Tilannekartoitus täytyy tehdä näyttö näytöltä kuin palapeleä kokoaisi. Se rassaa. Nykykaakahan päätteet ovat, ja nuoret hallitsevat näppylätekniikan hyvin. Sitä oltiin ehkä liian vanhoja oppimaan, kun meillä oli niin jäykät sormet."

Valkaisun 1- ja 2-linjojen pysähtymisen tyhjensi myös vanhan ohjaamon. Käyttöön jäi vain muutamia vesi- ja lämmitysputkia. Muuten koko kerros esilajittelusta peräpäähän hiljeni täysin.

"Vanha tekniikka siirtyi eläkkeelle", totesi Eino Metso.

"Eiköhän myökin tästä kotiin lähdetä", sanoi Salon Antti.

Jatkoa etusivulta

Kymin kemian...

Uuden Finnish Chemicalsin liikevaihdoksi tulee 750 miljoonaa markkaa. Kuusankoskella jatke-

taan kloorin ja lipeän sekä klooridioksidin ja eräiden erikoiskemikaalien valmistusta, Joutsenossa tehdään edelleen klooria, lipeää ja kloraattia. Äetsässä jatketaan klooraatin ja natriumboorihydridin tuotantoa, mutta kloorin valmistus tultaneen lopettamaan tuotteen vähenevän kysynnän vuoksi.

Finnish Chemicalsilla värikäs historia

Finnish Chemicals -yhtiö syntyy nyt toistamiseen. Se perustettiin ensimmäisen kerran jo vuonna 1937, mutta itsenäisenä yhtiönä sen toiminta loppui vuonna 1982, jolloin Nokia-konserni osti yhtiön ja liitti sen osaksi Perusteollisuusryhmäänsä.

■ Finnish Chemicalsin perustajina olivat englantilainen ICI, saksalainen IG Farben ja belgialainen Solvay. Ulkomaisten suuryhtiöiden omistama teollisuuslaitos oli 30-luvun Suomessa harvinaisuus, josta keskusteltiin eduskuntaa myöten.

Hanke toteutui kuitenkin ripeästi, sillä sen puolestapuhujina toimivat mm. valtiovarain- ja puolustusministeriöt. Yhtiön klooritehdas käynnistyi Äetsässä, Kokemäenjoen varrella elokuussa 1939.

Jatkosodan syttyminen järkytti yhtiön omistussuhteita kesällä 1941. Tehtaan rakentajina ja johtajina toimineet englantilaiset joutuivat poistumaan maasta Suomen katkaistua diplomaattisuhteensa Isoon-Britanniaan. Yhtiön johtovastuu siirtyi saksalaiselle IG Farbenille, joka oli siihen aikaan Euroopan suurin teollisuusyhtiö.

Sodan päätyttyä tilanne muuttui jälleen: aseleposopimuksen jäl-

keen valtio ryhtyi takavarikoimaan maassa ollutta saksalaista omaisuutta ja siten IG Farbenin osakkeet siirrettiin syksyllä 1944 valtion hallintaan. Samalla vapautettiin englantilaisen ICI:n omaisuus. Kun eduskunta säätöi kesällä 1946 lain, jossa Neuvostoliitolle annettiin valta takavarikoida Suomeen jäänyt saksalaisomaisuus, siirtyivät IG Farbenin osakkeet Neuvostoliiton Suomessa toimi-

van kaupallisen edustuston hallintaan. Vuonna 1953 Neuvostoliitto luopui osuudestaan ja myi osakkeensa Enso-Gutzeit Oy:lle.

Vuonna 1977 Finnish Chemicalsin toiminta laajentui Joutsenoon, jonne yhtiölle valmistui uusi kloraattitehdas. Lokakuussa 1982 Enso-Gutzeit, ICI ja Solvay luopuivat yhtiön osakkeista ja Finnish Chemicals siirtyi kokonaan Nokia-konsernin haltuun. Vuonna 1984 Joutsenon rakennettiin uusi klooritehdas, jonka valmistuttua Äetsässä lakkautettiin tuotantoteknologialtaan vanhentunut yhtiön ensimmäinen klooritehdas.

Kymin yritysvideolle kultaa ja pronssia

■ Kymin ulkomaisille asiakkaille suunnattu video-ohjelma The Magic City of Paper on saanut hyvän vastaanoton sekä katsojilta että elokuva-alan asiantuntijoilta. Kesällä video osallistui E3-mainostointimarkkinan järjestämään Vuoden parhaat -kampanjaan, jossa se voitti videoiden sarjan. Ketjuun kuuluu mainostointimarkkinan 13 Euroopan maasta.

Suomalaisten teollisuuselokuvien ja -videoiden perinteisessä katselmuksessa Message '91 -kilpailussa Kymin video sai PR- ja yrityskuvaohjelmien sarjassa pronssimitalin. Kyseisessä sarjassa kilpaili kaikkiaan 42 kotimaista ohjelmaa.

Voitokkaan videon on ohjannut ja kuvannut Russell Smith Creative Video Oy:stä. Videon suunnittelusta vastaavat ohjaajan lisäksi Eero Niinikoski Kymiltä ja Markku Ruokanen Mainostointimarkkinan Focus Business Communications Oy:stä. Sama työryhmä toteutti aiemmin Paperifantasia-nimisen videon, joka niin ikään menestyi hyvin koti- ja ulkomaisissa filmikilpailuissa.

Kuuden minuutin mittaisesta The Magic City of Paper -videosta on käytettävissä suomenkielisen version lisäksi englannin-, ranskan-, saksan-, italian-, espanjan- ja venäjänkieliset toisinnot.

Helena Pohjanmaalta myy Kymin paperit Itävallassa

Kymmene Papier, Kymmene Oy:n Itävallassa toimiva myyntikonttori on koko olemassaolonsa ajan eli vuodesta 1974 lähtien ollut hallinnollisesti Sveitsin myyntiyhtiön alainen. Alistussuhteesta ja alkuvuosien pie-nehköistä myyntimääristä johtuen myyntikonttori ei ole "näky-nyt" samalla lailla kuin isommissa markkinoilla toimivat myyntiyhtiöt.

■ Hienopaperin myyntimäärien lisääntyessä Kymmene Papierin profiilikin on terävöitynyt. Kuvaa on kirkastanut myös hienopaperin myyntipäällikön Helena Westin persoonallinen työpanos.

Ruotsinkieliseltä Pohjanmaalta kotoisin oleva Helena tuli nykyiseen työpaikkaansa alunperin sattuvalta.

"Kun tulin Wieniin huhtikuussa 1976 etsimään työtä, ei minulla ollut aavistustakaan Kymistä ja paperista. Paikallisesta lehdestä löysin pienen ilmoituksen, jossa suomalaisen yrityksen tytäryhtiö etsi sihteerää".

"Tiedustelllessani paikkaa puhelimeen vastasi Josef Chaloupka, silloisen Kymmene-Star -myyntiyhtiön johtaja. Hän pyysi käymään ja lupasi vahvistuksen työpaikasta viikon päästä. Viikko meni ja ehdin jo ajatella, että olipa sääli, etten saanut työpaikkaa — mutta sitten Chaloupkan sähkö tuli."

"Koulu oli kova; uusi kieli, nuoruus, vieras maa ja koko tyyli oli erilainen."

Heti myyntityöhön

"Jouduin heti hoitamaan asiakasyhteyksiä ja tehdasyhteyksiä; Kymin ja Star olivat ainoat tehtaat, joiden tuotantoa myytiin siihen aikaan. Nordland Papier tuli kuvaan vasta 1978 marraskuussa ja myynti alkoi 1979.

Erik V. Olanderin perustaman myntiyhtiön toiminta käynnistyi vuonna 1974 Schwadorfissa, Niederösterreichin osavaltiossa. Siellä oli "suuri paperivarasto ja pieni henkilökunta", muistelee Helena.

Wienin Formangasselle muutettiin vuonna 1976. Siellä toimitettiin vuoteen 1979 saakka. Sen jälkeen on toimisto sijainnut Wienin keskustassa Dorotheergassella.

Chaloupkan lähdettyä vuonna 1979 tuli toimitusjohtajaksi Günther Zaglmann. Ennen kuin Cyrill Schneider, Sveitsin myntiyhtiön johtaja, vuonna 1984 otti vastatakseen Itävallan myntikonttorista, veti Helena Wienin konttorissa myyntiä yksin kaksi vuotta; nytkin myntiyhtiön toimitusjohtaja käy paikalla vain harvoin.

Suomalais-syntyinen Helena West on keskeinen henkilö markkinoitaessa Kymin hienopapereita Itävaltaan.

Pieni ja tehokas

Helenan apulaisena toimii myntisihteeri Eva Hassan. Hän hoitaa päivän rutiinit Kymin, Nordlandin ja Kymmene Francen kanssa, ja on myös yhteydessä Chapelle Darblayhin Greco-uusio-paperin markkinoinnin tiimoilta. Elisabeth Sagmeister hoitaa aikakauslehtipapereiden myyntiä ja on yhteydessä Kaukaalle, Voikkaalle ja Chapelleen. Aikakauslehtipapereiden myyntipäällikkönä toimii Christoph Langegger.

"Alussa markkinointitapana oli suoramynti eli toimitus tehtaalta suoraan asiakkaalle. Menettely

muuttui vuonna 1979. Europapierin ja Wienerpapierin kanssa sovittiin siitä, että kaikki myynti meni ainoastaan näiden kahden kautta."

Järjestely toimi hyvin monta vuotta. "Sitten PK 8 käynnistettyä huomattiin, että meille ei enää riittänyt yksi markkinointitapa. Wienerpapier oli Leykamin tytäryhtiö ja Europapier Neusiedlerin. Kun ajat tulivat huonommiksi, heidän oli pakko ostaa itävaltalaisia papereita. Katsoimme, että rullaa ei voinut enää pitää tukkuritavarana ja päätimme myydä ne itse."

Näkemyksemme ymmärrettiin ja vuodesta 1987 alkaen olemme myyneet rullat suoraan. Se onkin ollut vahvin osa kokonaispakettitamme. KymexCote on täällä hyvä tuote, kuten myös MG, mutta KymData on suurin Kymin artikeli.

Kaikki Kymmene-konsernin paperitehtaat Caledoniaa lukuunottamatta toimittavat paperia Itävaltaan.

Rullatavara myydään suoraan, arkkitavara tukkukaupan, pääasiassa Europapierin kautta. Osan paperista markkinoivat pienemmat tukkurit.

Paperi toimitetaan suorilla rekakuljetuksilla suoraan asiakkaille. "Kuljetukset, joissa yhteistyökumppanimme Kuusankoskella on Jouko Lipponen, ovat onnistuneet hienosti. Jos auto lähtee Kuusankoskelta alkuvuokolla, paperi on täällä seuraavana maanantaina."

Itävalta pähkinänkuoressa

Pinta-ala: 83 850 km². Metsäpinta-ala 38 570 km², talousmetsien pinta-ala 33 387 km². Asukkaita 7 712 000. Vuoden 1990 per capita -paperinkulutus 166,3 kg.

Paperi- ja kartonkitehtaita 31. Massatehtaita 11 (sulfaattisella 3, sulfiittisella 4, puolikemiallinen massa 1, mekaaninen massa 4).

Paperin ja kartongin tuotantokyky 3 384 000 t. Massan tuotantokyky 1 703 000 t.

Metsäteollisuuden työpaikat 12 287.

Wienissä toimivalla Kymmene Papier -myyntikonttorilla on pieni, mutta tehokas henkilökunta: vasemmalta hienopapereiden myntisihteeri Eva Hassan, aikakauslehtipapereiden myyntistä vastaava Christoph Langegger, Helena West ja aikakauslehtipapereiden myntisihteeri Elisabeth Sagmeister. Kuvasta puuttuu kirjanpitiäjä Cilka Steffal.

Teksti: Pia Lindroos

KIRJAT SIVUUN PÄIVÄKSI

Metsä on tulvillaan elävää

Retkiraportti 28.8.1991.
Kymmene Oy:n metsähallinnon ja Tehdaspuun isännöimä metsäretki Kymin ja Voikkaan nimikkoluokille. Kohde: Pohjois-Valkealan metsäalueella sijaitseva Repovesi.

- Menomatkan tietopaketti:
- Tehdaspuun Valkealan piiri käsittää runsaat 20 000 ha, joista Kymmenen metsiä 17 500 ha (3 000 ha Repovedellä).
 - Kymmenen hakkuusuunnitelma Valkealan piirissä 72 000 mottia vuonna 1991 (80 000 mottia vuonna 1992).
 - Motti = Kuutio = noin 5 kappaletta 5-metrisiä tukkeja
 - Yksi järeä mänty = noin 0,7 mottia

SIPERIA

Ensimmäinen pysähdyspaikka Repoveden alueella oli Kymmene Oy:lle kuuluva metsätalousalue Siperia, missä kolme linja-autoa purki lastinsa utuiseen aamuun.

Höyryveturin kipinästä leimautunut kulo oli vuosisadan alkupuoliskolla tehnyt seudulla paljasta jälkeä, ja sodanaikaiset pakkohakkuut olivat viimeistelleet kymmenien hehtaarien hävityksen. Lohduton näkymä oli tuonut lähitieno- asukkaiden mieliin Pohjois-Siperian arktisen autiuden.

Nykyisin Valkealan Siperia muistuttaa tundran sijaan ikivihreää taigaa. Nimikkoluokallaiset saivat seurata harvennushakkuuta yli puolivuosisataisessa metsässä.

Siperian kiistaton tähtiesiintyjä oli monitoimikone, "mekaaninen Elmo", joka omistajansa Arto Seppälän mukaan tekee kymmenen miehen työt: kaataa, karsii, mittaa ja metsittää.

- On se!
- Eikä jätä paljon kantoa.

Monitoimikoneella voi teettää harvennusta ja avohakkuuta niin risukossa kuin rinne- maallakin. Järeässä metsikössä syntyy päivän mittaan jopa 200-300 mottia. Tehdaspuun hakkuista noin puolet onkin jo siirretty metsureilta koneille.

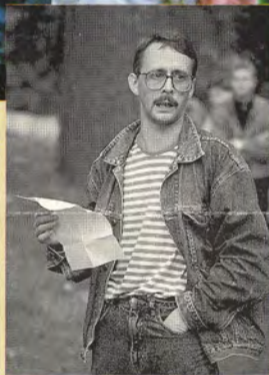
- Hei kundit, Katina kiipesi ohjaamoon. Siirrytään kauemmas kourasta - kaiken varalta!

IKIHONGAT

Puolustusvoimien ampuma-alueen suojavyöhykkeellä, Koukkukorven maellä, näköetäisyyden päässä toisistaan seisoo kaksi vehreää veteraania. Entisaikaan suuria puita oli enemmänkin, mutta susia jahdanneiden Mäntyharjun miesten jäljiltä metsään levisi tuhansia hehtaareja hävittänyt kulo. Maiseman muinaisesta jylhyydestä kertovat vielä vanhat tervaskannot sekä latvusta muita korkeammalle kohoavat Koukkukorven ikihongat. Tuli säästi ne aikoinaan, eikä metsurikaan raaski niihin ka- jota.

Metsäosaston ja Tehdaspuun järjestämässä metsätaikilpailussa kysyttiin männyistä nuoremman ikää.

- Vanhus se on, mutta latva ei oo laho.
- Mänty kasvaa pituutta satakunta vuotta, minkä jälkeen sillä

Ylimpänä: Kaatava, karsiva ja mittaava monitoimikone herätti ansaittua huomiota Valkealan Siperiassa.

Yllä: Atso Aarnio Tehdaspuusta oli yksi metsäretken oppaista.

Vas.: "Tällä hetkellä olemme... no, jossain tällä kartalla."

paisuu vain vyötärö.

Lukiolaiset panttiin myös arvioimaan puun tilavuutta.

- Montako maitolitraa saisi kaadettua sen sisään?
- Tilavuuden laskemiseen tarvitaan korkeus ja säde.
- Mikä? Ai, päivänsäde.
- Mittaa rungon ympärys käsilläsi.
- En minä nyt puita halaa!
- Huomioit kai oksien tilavuuden?
- Nyt min oon jo pihkassa!

Harva kilpailija pääsi vastauksissaan lähelle jättiläismännyn laskettuja "strategisia mittoja": 29 metriä, 4,2 m³, 170 vuotta. Voiton uljaasta kuningattaresta vie vain Koukkukorven kuningas, joka on metsän suurimpia ellei suurin elävä puu: 35 metriä, 8 m³, 250-300 vuotta.

- Onkohan se puukaan?

MAJAVAN PESÄ

Kolulammen majavanpesä oli hetken kuin Hollywood-tähden loistohuivi Beverly Hillsin hienostokaupunginosassa. Satapäin uteliaita luontoturisteja pyyhkäisi rantaan ihmettelemään kuuluisan rakentajamestarin risukasaa.

- Wow, mikä määrä antennejä! Täällä seurataan selvästi tiedotusvälineitä.

- Lättähäntä itse ei taida olla kotosalla.

- Mulla on nälkä. Tarjoaisiko- han talo vähän haavan kuorta?

- Pesän isäntänä nostaisin syy- teen kotirauhan rikkomisesta.

Repoveden majavakanta on Tehdaspuun metsänhoitoyön- johdaja Merja Niemisen mukaan melko suuri. Padonrakentajat aiheuttavat toisinaan metsätalou- delle haittaa nostattamalla lampi- en vedenpintaa, jolloin veden va- raan jäävä puusto kuivuu pystyyn.

- Mutta Tehdaspuun porukka ei taatusti koske majavan raken- nelmiin!
Kolulampi sijaitsee Repovesi- työryhmän kaavailemalla noin 500 hehtaarin ydinalueella. Tavoitteen- a on rauhoittaa alue metsätalou- dellisilta toimenpiteiltä ja palaut- ta se luonnontilaan.

AVOHAKKUUALUE

Vuonna 1977 Valkjärven lähellä sijaitsevassa metsikössä suoritettiin avohakkuu ja syväauraus. Sen jälkeen muokattuun maahan istu- tettiin parivuotisia männyn taimia.

- Syntymä ja kuolema - tässä tapauksessa metsän elämänki- erossa - ovat tuskallisia ja rajuja,

eivät välttämättä mitään kauniita tapahtumia. Yhden elämän päättyessä ja toisen alkaessa luonto tarvitsee aikaa toipua.

Näin sanoi Tehdaspuun met- sänhoitoyönjohtaja Merja Niemi- nen.

Retkeläisille esiteltiin Valkjär- ven rantatiellä otettua valokuvaa 14 vuoden takaisesta autiudesta. Nyt samaisella paikalla seistessä silmien eteen levisi tiheä nuori männikkö - elävä todiste luonto- äidin kyvystä nuolla hakkuuhaa- vansa umpeen.

Valkjärvellä kuten muissakin viljelymetsissä noudatetaan tiettyä kiertoa. Kun nyt noin 15- vuotias taimikko tulee 30-35 vuoden ikään ja saavuttaa keski- määrin 12 metrin pituuden, toimi- tetaan alueella ensiharvennus. Sen tarkoituksena on poistaa elinkel- vottomat puut, jolloin paras hong- gikko jää kasvamaan ja järeyyty nopeammin. Toinen normaalia ke- hitystä jouduttava harvennus suo- ritetaan puuston ollessa noin 50- vuotias.

Yksityismetsälain mukaan Valk- järven lähialueet saa uudistaa seu- raavan kerran vuoden 2060 tie- noilla. Luontaisesti uudistettaessa

metsään jätetään hyvät siemen- puut. Näin voidaan menetellä kui- villa mäntykankailla, missä alus- kasvillisuus ei tukahduta siemen- kasvua taimeksi. Rehevän mustikkatyypin mailla sen sijaan ainoa tapa on keinollinen uudistus - avohakkuu, maanpinnan muok- kaus, kylvö tai taimien istutus.

OLHAVA

Retkipäivän vaativin fyysinen ponnistus oli parinsadan metrin kävely hiekkatietä pitkin Olhavan- lammen rantaan ja takaisin. Olha- vanvuori ja -lampi jylhine maisemineen muodostavat yhden Repo- vesi-töryhmän erityisalueista.

- Juuri tällainen kuva - vettä, puita ja kalliota - meksikolaisilla on Suomesta. Monet sanovat: "Miten kaunis luonto! Suomalaiset kantavat varmasti huolta ympäris- töstään."

Näin kertoi Adrián Guerrero, Kuusaan lukio II C:n meksikolai- nen vaihto-oppilas.

- Meksikossa metsäyhtiöt suo- rittavat avohakkuuta, mutta eivät uudista alueita istutuksin. Näin metsistä ennen pitkää tulee ehty- vä luonnonvara. Vielä muutama vuosi sitten tavalliset meksikolai- set eivät välittäneet ympäristön ti- lasta, mutta nyt he ovat tulleet sii- tä tietoisiksi. He painostavat halli- tusta säättämään lakeja, muuten

Kuvat: Kimmo Rekimies

Tietoa

Yllä: Herkkumenu à la armeija: rokkaa, vanikkaa ja punaista mehua.

Vas.: Luonto on nuollut hakkuhaavansa. Timo Hasari metsähallinnosta esitteli Valkjärven tiellä vuoden 1977 avohakkuiden jälkeen otettua kuvaa.

teollisuutta ei saada hoitamaan omaa osuuttaan.

SIKONIEMEN KÄMPPIÄ

Linja-autosta purkautumisen päivänennätys syntyi Sikoniemen kämpän pihalla. Paikalle saapunut Suomen Armeija pääsi käytännössä esittelemään siviileille soppatykistönsä torjuntavalmiutta nälän hyökätessä.

— Sotapojat tarjoilee meille rokkaa ja vanikkaa.

— Hei, on siellä oikeaa leipäkin!

— Tämä rokka voisi houkuttaa naisetkin armeijaan.

Metsähallinnon alue-esimies Matti Korjala piti seurueelle ruoansulatuspuheen, jossa hän tarkasteli metsän muuttunutta merkitystä yksilön tarpeiden tyydyttäjästä teollisuuden raaka-aineeksi. Viime vuosina luonnosta vieraantuneissa kaupunkilaisissa on virinyt into ja uskallus seurata esi-isien jälkiä takaisin korpeen.

Ennen kotimatkalta lähtöä julistettiin vielä metsätaitokilpailun tulokset. Voittajaksi selviytyi Sanna Huuhtanen, Voikkaa II.

— Ihan vaan arvaamalla. Toiseksi tuli Jari Holopainen, Voikkaa II.

— Kuuntelemalla muita. Lisäksi palkittiin Pasi Pekkanen, Voikkaa II, historian opettaja ja opinto-ohjaaja Juha Forsberg, Kuusaan lukio sekä Reija Long ja Riikka Pesonen, Kuusaan lukio II C.

Paluumatka oli epätavallisen äänetön. Päivän annos — keuhkojen täydeltä raitista ilmaa ja vatsa pullollaan tukevaa rokkaa — riitti tainnuttamaan useimmat retkeläisistä.

— Täytyy kertoa kotona, että Olhavan lähellä oli paljon puolukoita.

— Mul on muorille tuliaisiksi hirvikärpänen korvan takana.

Trukkikisa veti yleisöä

■ Löysivapaa -tapahtuman yhteydessä 24. elokuuta järjestettiin trukkikilpailu Kymin Paperiteollisuus Oy:n ja Voikkaan paperitehtaan välillä. Parhaimmillaan toista sataa katselijaa seurasi kaupungintalon pysäköintipaikalla kiinnostavan tiukaksi muodostunutta kamppailua.

Valtakunnallista vaikeusastetta vastaavassa teoriakokeessa trukinkuljettajilta kysyttiin mm. mikä olisi suositeltavin tapa kuljettaa suurta, nelikulmion muotoista taakkaa painopiste huomioonottaen.

Pisteen sai valitsemalla vaihtoehdon, jossa taakan painopiste on matalalla, keskellä ja lähellä trukkia.

Ajotaitokoetta varten oli trukinlavoista rakennettu noin 30 metriä pitkä ja 2,5 metriä leveä pujottelurata, jonka kilpailijat joutuivat ajamaan ensin etuperin ja sitten peruuttaen.

Ajosuoritukseen kuului lisäksi lavan turvallinen otto ja jättö hylsyjen päälle ja hyllystään, trukkilavassa olevan hylsyn pujotus pysty-akselin päälle ja siitä pois sekä trukin pysäköinti keskelle tallia - sentin tarkkuudella!

Ajokokeen aikana kello tikitti säälimättä, ja jokainen virhetointa ja -sentti tiesi lisäsekunteja loppuajanaan.

Henkilökohtaisen kilpailun

Trukkilaistaidoista miteltiin Kuusankosken kaupungintalon pihalla.

voittajaksi selviytyi Voikkaan Ari Leppänen nopean ajosuorituksensa ansiosta. Seuraaviksi sijoituivat kymiläiset Timo Anttonen ja Arto Tiihonen, jotka molemmat

suorituivat teoriakokeesta virheettömästi. Neljäs ja naisista paras oli Kymin Leena Sauvala. Tuloksissa seuraavina tulivat: Raino Laine, Ky; Ari Jyräs, Vo; Riitta

Sjöblom, Vo; Seija Suur-Nuuja, Ky; Arto Eteläpää, Vo; Arja Salmi, Vo.

Joukkuetuloksissa voiton vei Kymi.

Swiecien puhaltajat säestivät Löysivapaa

Elokuun lopulla Kuusankoskella pidetyn Löysivapaan musiikkiläisistä annista vastasi Kuusankosken puolalaisen ystävyyskaupungin Swiecien sellu- ja paperitehtaan soittokunta.

■ Kaikkiaan lähes 100 henkeä käsittävistä orkesterista oli mukana 38 soittajaa sekä 12 tanssittajaa. Orkesteri puhalteli Löysivapaan paraatissa, Kuusankoskitalon pihalla ja melontakilpailun aikana sekä antoi konsertin Kuusankoskitalossa ja soitti Kymin Paperiteollisuus Oy:n klubilla, Koskelassa.

18-vuotta vanhan orkesterin soittajat koostuvat Swiecien sellu- ja paperitehtaan työntekijöistä sekä myös koululaisista. Orkesterin mukana on viimeisen neljän vuoden ajan esiintynyt koululaisista koottu tanssityttöryhmä, jota valmentaa Bydgoszcz'n oopperan entinen balettitanssija Jolanta Dudkiewicz-Vleksiak. Orkesterin harjoittamisesta ja johtamisesta vastaa pääkapellimestari Stanislaw Swiader, joka on myös yksi orkesterin perustajajäsenistä. Siviilissä Swiader toimii opettajana musiikkikorkeakoulussa sekä on Puolan orkesteriyhdistyksen puheenjohtaja.

Orkesteri pitää vuosittain viitensykymmentä konserttia eri puolilla Puolaa sekä myös ulkomailla. Ulkomaan vierailuja kertyy Swiaderin mukaan vuosittain kolmesta neljään. Ennen Kuusankosken vierailua puhaltajat kävivät soittamassa kansainvälisillä festivaaleilla Ranskassa.

Paperikaupunki

Swiecien kaupunki sijaitsee Wda-joen varrella, noin 125 kilometriä Gdanskista etelään. 25 000 asukkaan kaupungissa on sellu- ja paperitehtaan lisäksi sokeritehdas.

Liukosellun tuotanto alkoi Swiecissä vuonna 1967 ja sellu- ja paperitehtaat saatiin valmiiksi

vuonna 1978. Nykyisin tehtaalla on 4 500 työntekijää.

Kombinaatti on edelleen Puolan ainoa liukosellun valmistaja ja tyydyttää maan koko liukosellutarpeen 55 000 tonnin tuotannollaan. Ylijäämä viedään ulkomaille. Mäntysulfaattimassaa Swiecissä tehdään vuosittain 160 000 tonnia. Tehdas on myös Puolan ainoa white top -monikerroskartongin valmistaja. Paperia ja kartonkia tehdään viidellä koneella tuetaan vuosittain 370 000 tonnia sekä aaltopahvia 41 000 tonnia, aaltopahvijalosteita 28 000 tonnia ja noin 180 miljoonaa säkkiä.

Tehtaan tuotteita viedään mm. Saksaan, Englantiin, Iraniin, Indonesiaan, Norjaan, Italiaan, Ruotsiin ja Suomeen. Suomeen tuodaan säkkipaperia sekä mäntyöljyä.

Englantilaismenetelmä ECO★CHECK[©]

analysoi paperin ympäristö- vaikutuksia laajapohjaisesti

Paperin ja paperinteon ympäristövaikutuksista puhutaan nykyään paljon. Usein keskitytään vain yhteen suureeseen, jolla ympäristön tilaa mitataan, vaikka objektiivisin tieto saataisiin eri parametrejä yhdistelemällä.

Markkinoilla on liian vähän selkeää ympäristötietoa, jonka ymmärtäisi paperin myyntimies, painokoneen hoitaja tai paperin loppukäyttäjä, tavallinen kansalainen.

Olisi pystyttävä vastaamaan kysymyksiin: "Onko varmaa, että ostamani paperi ei tehdessä ja tuotteen saastuta luontoa" tai "onko tämän tehtaan paperi ympäristöystävällisempää kuin tuon toisen tehtaan paperi".

Jotta tämäntyyppisiin kysymyksiin voitaisiin vastata on englantilainen Brands Papers -yhtiö kehittänyt "jokamiehen ympäristöluokituksen". Kyseinen luokitus perustuu viiteen keskeiseen ympäristöön vaikuttavaan tekijään.

Viiden tähden luokitus

Periaatteena on tiivistetysti se, että olemalla Brands Papersin määrittelemällä tavalla ympäristöystävällinen kunkin tekijän kohdalla saa "tähden". Näin ollen viisi tähteä ansainnut tuote on Brands

BRANDS PAPERS

Papersin luokituksessa ympäristöystävällisin.

Kuidun alkuperä ja sen jatkokäyttö -kohdassa tarkastellaan onko kuidun raaka-aine uusiutuva luonnonvara, hoidetaanko metsiä, josta puu hankitaan, vastuullisesti ja voidaanko lopputuotetta kierrättää.

Energiaa ja fossiilisten polttoainesten käyttöä käsittelevässä kohdassa ansaitaan tähti, mikäli fossiilisten polttoainesten osuus paperinvalmistuksessa on riittävän pieni.

Kloorinkäyttö-kohdassa tähden saamisen edellytys on joko kokonaan klooriton valkaisu tai valkaisu menetelmä, jolla saavutetaan riittävän pieni orgaanisten klooripitoisten aineiden määrä valkaisun jätevesissä. Mittausparametri on AOX.

Jäteveden käsittelyn tehokkuudesta saa tähden, mikäli sekä biokemiallinen hapenkulutus, kiintoainemäärä että kemiallinen hapenkulutus ovat alle vaadittujen arvojen.

Ilmapäästöt-kohdassa edellytetään riittävän pieniä rikkidioksidi- ja typen oksidipitoisuuksia tähden saamiseksi.

Päivitetään vuosittain

Brands Papers määrittelee kuskakin kohdassa sallitut enimmäisarajat ja muut tavoitteet alan asiantuntijoiden kanssa. Ensimmäisen vuoden määrittely toimii lähtökohdaksi ja ympäristöystävällisyyden edellytykset tarkistetaan vuosittain vastaamaan joko uudistuvaa lainsäädäntöä tai teollisuuden ympäristöasioissa tekemiä sopimuksia.

"Mielestäni Brands Papers -yhtiön kehittämä laajapohjainen ja informatiivinen eco-check -menetelmä on hyvin saman-suuntainen omien ajatustemme kanssa. Kymin ympäristönsuojelupolitiikan

mukaisesti sekä paperin ominaisuuksista että paperinteon ympäristövaikutuksista kerrotaan avoimesti", toteaa Kymin ympäristönsuojelutoiminnosta vastaava kehitysjohtaja Heikki Hassi.

Hassin mukaan tuotteen koko elinkaaresta kertovat eco-checkin tapaiset tavat kertovat ympäristövaikutuksista ovat ilahduttavasti yleistymässä. "Markkinoilla tarvitaan juuri tällaisia 'kehdosta haetaan' periaatetta soveltavia luokituksia", toteaa Hassi.

Kymmene Oy:n ylivoimaa tehdaspalokuntien kisassa

Kaukas Oy:n Voikkaan tehtaan tehdaspalokunnan joukkue oli tiedoiltaan ja taidoiltaan paras Etelä-Suomen tehdaspalokuntien välisessä kilpailussa 14.9. Jämsän Kaipolassa. Kilpailun järjestäjä oli Suomen Palopäällystöliiton teollisuusjaosto.

Joukkue, jossa kilpailivat Jarmo Kontkanen (joukkueen johtaja), Juha Rautio (konemies), Erkki Aitala, Ari Mäkinen, Juha Rötö ja Harri Venemies keräsi voittoon oikeuttaneet 138 pistettä.

Toiseksi kilpailussa tuli Kymin Paperiteollisuus Oy:n Kymintehdään tehdaspalokunta 135,5 pis-

teellä. Joukkueeseen kuuluivat Reijo Pehkonen (joukkueen johtaja), Juha Skyttä (konemies), Leo Puljava, Perttu Kero, Jari Kinnunen ja Harri Laitinen.

Kymmene Oy:n vahvaa panosta täydensi Kaukas Oy:n Lappeenrannan tehtaiden tehdaspalokunta, joka sijoittui 128 pisteellä neljänneksi Valkeakosken TPK:n jälkeen.

Kilpailuun osallistui kaikkiaan 15 joukkuetta eteläsuomalaisista tehdaspalokunnista. Yhtyneet Paperitehtaat Oy hoiti tietokilpailun ja kalustokilpailun käsittäneen mittelon käytännön järjestelyt.

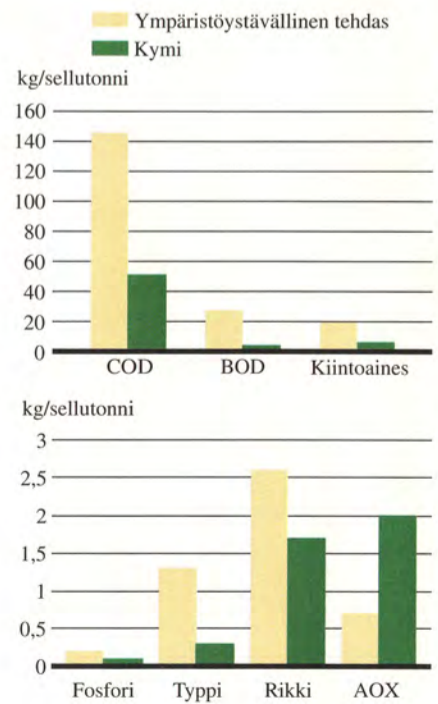
KUN ALOITIMME LOHI NOUSI T

FOCUS BUSINESS COMMUNICATIONS

TÄMÄ ON HAASTE
AVOIMEEN Keskusteluun.
Kaikella tuotannollisella toiminnalla on suoraa ja epäsuoraa vaikutuksia ympäristöön. Tästä ovat asiantuntijat yhtä mieltä. Niin mekin. Näistä tekijöistä ja niiden vaikutuksista ympäristöön käydään jatkuvaa keskustelua.

PÄÄTÖKSIÄ TIEDON
EIKÄ TUNTEIDEN POHJALTA.
Ympäristöuutiset ovat menekkitavaraa. Tietoa ja mielipiteitä on runsaasti tarjolla. Usein ne tahtovat mennä sekaisin ja käsitykset ympäristön tilasta vaihtelevat. Tässä tilanteessa on usein vaikeaa muodostaa selkeää kuvaa, mitä ympärillä tapahtuu.
Avoimia kysymyksiä on monia. Mitkä ovat mittarit, joilla vaikutuksia ympäris-

* INSTITUTET FÖR VATTEN- OCH LUFTVÄRDS FOR

PAPERIN VALMISTUKSEN 120 VUOTTA SITTEEN,
 PÄSSÄ JOESSA. JA SE NOUSEE TÄNÄÄNKIN.

Wahlroosin perhe viettämässä kesäpäivää Kymijoen koskilla 1900-luvun alkupuolella. Valokuva: F. Westerlund. Museovirasto.

töön mitataan? Onko mittareita yksi vai useita? Mikä on päästöjen turvallinen taso ja miksi? Mikä on nykyinen taso verrattuna turvalliseen? Mitä vaihtoehtoja on olemassa turvallisen tason saavuttamiseksi?

Keskustelua ja yhteistyötä tarvitaan. Vastaamalla kysymyksiin voimme arvioida tuotannollisen toiminnan vaikutuksia ympäristöön. Näin teemme ar-

viot ja päätökset tiedon emmekä tunteiden pohjalta.

MITEN PAPERITUOTTEITA TULISI ARVIOIDA?

Jokaisen tuotteen ympäristövaikutuksia on arvioitava koko elinkaaren ajalta. Valmistuksesta siihen kunnes tuote hävitetään tai se palautuu kiertoon. Tällöin ympäristöön vaikuttavat raaka-aineen lähteet ja kulutus, energian tuotanto ja kulutus, päästöt tuotannon aikana, käyttö, kierrätettävyyden ja hävittäminen.

PAPERI ON

KESTÄVÄN KEHITYKSEN TUOTE.

Ruotsissa tehdyn tutkimuksen* mukaan paperiteollisuus voi siirtyä pieneköillä muutoksilla todelliseen kestäväan kehitykseen. Tähän on kolme selkeää syytä. Sellun ja paperin tuotanto perustuu uusiutuviin luonnonvaroihin. Valtaosa energiasta saadaan raaka-aineen tuotannon yhteydessä. Ja paperia voidaan kierrättää neljä, viisikin kertaa.

Me Kymillä valmistamme kopiopapereita, painopapereita

ja muita liike-elämän viestinnän tarvitsemia laatuja. Meillä on siitä kokemusta 120 vuoden ajalta. Tavoitteenamme on kestävä kehitys myös tulevina vuosikymmeninä.

Haluatko tietää enemmän paperin tekemisestä ja sen ympäristövaikutuksista? Kerromme mielihyvin lisää.

KYMIN PAPERITEOLLISUUS

KYMMENE

Kymin Paperiteollisuus Oy
 Ympäristökysymykset/Harri Jussila
 45700 Kuusankoski

Puhelin (951) 402 2503, Telefax (951) 402 2203

Kymijoen vesimäärä normaali

Kymijoen virtaama Kuusankoskella on lähestymässä syyskuun pitkäaikaista keskiarvoa, 257 kuutiometriä sekunnissa oltuaan heinä- ja elokuussa normaalia suurempi. Syyskuun alussa virtaama oli noin 300 kuutiometriä sekunnissa.

Kuluneen kesän kesäkuu oli normaalia sateisempi, 98 mm. Keskiarvosademäärä on noin 53 mm, eli vettä tuli lähes kaksinkertainen määrä keskiarvoon verrattuna.

Sateet päättyivät heinäkuussa ja heinä- sekä elokuu jäivät keskiarvoa kuivemmiksi: heinäkuussa saati 75 prosenttia ja elokuussa 84 prosenttia pitkän aikavälin keskiarvosta.

Sateisempi alkukesä näkyi voimaoston käyttöinsinööri **Jouni Punnosen** mukaan keskiarvoa suurempina virtaamina Kuusankoskella heinä- ja elokuussa. Heinäkuun keskiarvo oli 316 kuutiometriä sekunnissa, kun pitkäaikainen keskiarvo on 273 kuutiometriä sekunnissa. Elokuun vastaavat arvot olivat 310 kuutiometriä ja 261 kuutiometriä.

Projektiin toisessa vaiheessa vuonna 1992 vahvistetaan Keltin ja Kuusanniemen välistä 110 kV:n johtoa välillä Keltti-Kuusankosken vesivoimalaitos siten, että se vastaa siirtokyvyltään muita yhtiön Kuusankosken 110 kV:n johtoja. Samalla vahvistetaan myös Keltin ja Kuusanniemen sähköasemat.

Projektin valmistuttua Kymmene Oy:n Kuusankosken 110 kV:n verkko tulee muodostamaan renkaan, jolloin käyttövarmuus paranee. Mahdollisen vaurion sattuessa vauriokohta kytkeytyy pois käytöstä, mutta muu osa rengasverkosta pysyy jännitteisenä.

Näin innostuneesti yritysliikunnan puolesta puhui Nordland Paperin **Michael Stronczyk**, joka viiden saksalaispelaajan kera vietti elokuun viimeisen täyden viikonlopun Kuusankosken tehtaitten tenniskerhon vieraana. "Vastustajamme olivat liian nuoria", nurkui

Michael Stronczyk isäntien peitotua saksalaiset tenniksen yhteistuloksissa. "Valituksiani ei kuitenkaan saa ottaa vakavasti. Hauskaa tämä vain on."

Nordland Paperilla on oma urheiluseuransa, jonka puheenjohtajana Michael Stronczyk toimi liki 15 vuoden ajan kuluvan vuoden maaliskuuhun asti. Seuran toiminta keskittyy jalkapalloon, tennikseen ja pöytätennikseen. Vuoden vaihteessa siinä oli jäseniä 334 eli neljäsnes osan koko henkilökunnasta. Tosin vain puolet jäseniksi ilmoittautuneista osallistui aktiivisesti seuran toimintaan. "Kentällä näkee vain meitä vanhemman polven yhtiöläisiä",

Yhtiöläiset yhteisen pallon perässä

Tenniksen välityksellä tutustuneet: vas. Markku Laaksonen, Felix Weismantel, Lila Hyvärinen, Helena Mauno, Timo Mauno, Gertrud Wissing, Herbert Dzeja, Istumassa Anja Hutton, Heinz Wöst, Elisabeth Karpow, kyykyssä Michael Stronczyk.

harmitteli Michael Stronczyk. "Nuoret selvästi arkailevat tulla pelaamaan esimiestensä kanssa." Uuden urheiluvan yhtiöläispolven luomiseksi tarvittaisiin Michael Stronczykin mukaan tehtailta tuntuvia investointeja. "Mielestäni Nordlandin ja Kymen kaltaisten suurten yritysten kannattaisi rakennuttaa tehdaspaikkakunnalle urheilukeskus, jonka suojista löytyisivät niin palloiluhallit, keilarat, kuntosalit kuin solariumitkin. Keskukseen tilat ja palvelut olisivat myös ulkopuolisten käytössä, jolloin kymmenienkin miljoonien markkojen sijoitus poikisi itsensä pääsymaksutuloina takaisin."

sihteerin työhön tuo pitkäaikainen kokemus Kymen toimitusjohtaja Peter Stackelbergin sihteerinä sekä nyttemmin myös kaupallisen johtaja Bjarne Nygårdin ja kehitysjohtaja Heikki Hassin sihteerinä.

Harrastuksen parissa paljon työtä aiheuttaa ensi huhtikuussa Kuusankoskella järjestettävä Suomen Kameraseurojen Liiton vuosikokous, jonka yhteydessä järjestetään myös liiton vuosinäyttely Kuusankoskitalolla.

Sihteerin työhön tuo pitkäaikainen kokemus Kymen toimitusjohtaja Peter Stackelbergin sihteerinä sekä nyttemmin myös kaupallisen johtaja Bjarne Nygårdin ja kehitysjohtaja Heikki Hassin sihteerinä.

Sihteerin työhön tuo pitkäaikainen kokemus Kymen toimitusjohtaja Peter Stackelbergin sihteerinä sekä nyttemmin myös kaupallisen johtaja Bjarne Nygårdin ja kehitysjohtaja Heikki Hassin sihteerinä.

110 kV:n sähköverkkoa vahvistetaan

Kaukaan sellutehtaan uusinnan ensimmäisen vaiheen — soodakattilan, turpiinin ja haihduttamon — käynnistyminen on alkanut. Syyskuun 2. päivänä aloitettiin lipeäajot ja hajukaasujen polttojärjestelmä käynnistyi. Laitteistojen käynnistykseen liittyvät höyrypuhallukset alkoivat 4. syyskuuta ja päättyivät 10. syyskuuta.

Tuotantokäyttöön soodakattila otetaan lokakuun alussa. Soodakattilalaitos korvaa kaksi jo vanhentunutta kattilaa, jotka ovat peräisin vuosilta 1964 ja 1971. Uuden kattilan tuotantokäyttöön on 2 700 tonnia kuiva-ainetta vuorokaudessa. Uusi haihduttamo haihduttaa vettä 170 kiloa sekunnissa.

Uusi haihduttamo haihduttaa vettä 170 kiloa sekunnissa.

Kymmene Oy ostaa lisäksi Ko-

Kaukaan soodakattilan koekäyttö alkoi

Sähköturpiinin teho on 77 megawattia, eli noin puolet Imatran vesivoimalaitoksen tehosta. Kattilalaitos on varustettu neljällä sähkösuotimella, jotka varmistavat polymeerotuksen tehokkuuden kaikissa olosuhteissa. Pölypäästöt vähenevät noin 80 prosenttia ja rikkipäästöt 30 prosenttia. Uusi hajukaasujen polttojärjestelmä lisää hajukaasujen polton käyttövarmuutta, minkä arvellaan vähentävän hajuhaittoja.

Investoinnin kustannusarvio on yli 800 miljoonaa markkaa. Sellutehtaan uusinnan toisen vaiheen on suunniteltu ajoittuvan vuosikymmenen puoliväliin.

Uusi haihduttamo haihduttaa vettä 170 kiloa sekunnissa.

Uusi haihduttamo haihduttaa vettä 170 kiloa sekunnissa.

Uusi haihduttamo haihduttaa vettä 170 kiloa sekunnissa.

Uusi haihduttamo haihduttaa vettä 170 kiloa sekunnissa.

Pirjo Penttilän kuvia Kuusankoskitalolla

Kuusankoskitalon aulassa on syyskuun ajan esillä **Pirjo Penttilän** ottamia henkilökuvia.

Pirjo Penttilä kertoo ottaneensa Kuusankosken kameraseuran, Kamera 73 ry:n, kuukauden kuvaaja-esittelystä olevat kuvat usean vuoden aikana. Osa on kuvattu valokuvauskurssin aikana, osa ulkomaan matkoilla.

"Minulla ei ole mitään suurta valokuvausintohimon kohdetta, kuvaan mielelläni ihmisiä ja luontoa. Mustavalkokuvaus viehättää, mutta viime aikoina on tullut käytettyä väridiaa", hän tuumii.

Pirjo Penttilä on harrastanut valokuvausta kymmenisen vuotta ja hän toimii myös Kuusankosken kameraseuran sihteerinä. Rutiinia

Työmarkkina-tilanne esillä luottamusmiesrenkaan kokouksessa

Kymmene Oy:n teollisuustoimihenkilöiden luottamusmiesrenkas kokoontui Helsingissä 7.-8. syyskuuta. Kokouksessa laadittiin kannanotto STL:n hallitukselle työmarkkinatilanteesta. Luottamusmiesrenkas edellyttää, ettei nykyistä työehtosopimusta heikennetä tulevan sopimuskauden aikana. Kokousväki paheksui myös STK:n ja valtiovallan toimenpiteitä palkansaajien perusturvan heikentämiseksi.

Luottamusmiesrenkaan vetä-

jäksi vuodelle 1992 valittiin Eija Kurtto Kymen Paperiteollisuus Oy:stä ja sihteeriksi Leena Hänninen Pelloksen tehtaalta.

KERHOT

Akanat
Kotitalouskerho Akanat aloitti syyskauden toimintansa 12.9. Kuusankosken seurakunnan tiloissa Valtakadulla. Kerhoiltoja järjestetään jatkossa joka toinen torstai kello 18.00 seuraavasti: 28.9., 10.10., 24.10., 7.11. ja 21.11. Tervetuloa entiset ja uudet!

Kakkoset
Perheenmäntäkerho kakkosten kokous pidetään ammattikoululla torstaina 10. lokakuuta kello 17.30.

Uutiskymin jakelu

Uutiskymin numero 8/91 tuli lehden postitse saaville huomattavasti aikataulusta ja lehteen merkitystä ilmestymispäivästä jäljessä.

Lehden myöhästymisen aiheuttivat sekä kyseisen numeron teknisessä valmistuk-

sessä esiintyneet hankaludet että lehteä painaneen kirjapainon ajautuminen konkurssiin. Konkurssin seurauksena lehden postitus viivästyi yli viikolla.

Pahoittelemme viivästystä. Toimitus

JORMA VIRTANEN:

Edessä vaikeimmat ratkaisut

Työsuuhdepäällikkö **Jorma Virtanen** on vuodesta 1967 yhtäjaksoisesti työskennellyt Voikkaan tehtaalta. Ensimmäisen kosketuksen paperitehtaan työhön hän sai jo vuonna 1957.

Näihin vuosikymmeniin on mahtunut monta kiperää ajankohdtaa. Vaikeimpien ratkaisujen eteen Jorma on joutunut viime aikoina. Tehtaan toiminnan saattaminen kannattavalle tasolle tulee edellyttämään kipeää tekeviä päätöksiä.

Toimensa vuoksi Jorma joutuu valmistelemaan ratkaisuja, joilla on vaikutuksia monen yhtiölläisen elantoon. "Tämäkin vaikea työ on tehtävä pitäen mielessä oikeudenmukaisuuden periaate ja mielivalta välttäminen", sanoo Jorma.

"Hyvä puoli asiassa on se, että henkilökunta ymmärtää tilanteen. Ratkaisuja on pohjustettu jo viime syksystä lähtien. Väelle on avoimesti esitelty vaihtoehdot, joista neuvottelujen kautta muotoutuu ratkaisu, jolla tehtaan toimintaa jatkossa pyritetään."

"Niin ikään ymmärretään, että ilmoitus syksyllä toteutettavasta lomautuksesta liittyy tämän vuoden vaikeuksiin ja että laajemmalla tervehdyttämisratkaisulla turvataan Voikkaan tehtaan tulevaisuus".

"Tällä uskotaan vahvasti, että tehdas ei kokonaan pysähdy, vaan

Jorma Virtanen tuntee Voikkaan tehtaan ja voikkaalaiset: yhtäjaksoisesti hän on kulkenut tehtaan portista jo lähes neljännesvuosisadan ajan.

jää maailmankartalle ja tekee periaatteen tulevaisuudessakin. Missä mittakaavassa se tapahtuu, siitä nyt neuvottelemme."

Jorma Virtasen mukaan Voikkaalla ollaan nyt sen historian pahimman tilanteen edessä, onhan kysymys työpaikoista. Edellinen epätietoisuuden aalto huuhtoi Voikkaata aikaan, jolloin aloitettiin tehtaan yhdistäminen Kaukaan organisaatioon. Nyt Kaukas saa kiitosta tietojen avoimesta josta, kuten myös ammattiasiat osoittamastaan asiallisuudesta.

"On huomattu, että niin kauan kuin voikkaalaiset ovat mukana, voidaan yhteisillä neuvotteluilla ja toimenpiteillä turvata tulevaisuuden työpaikkoja."

"On rauhoittavaa havaita nämä myönteiset asiat, vaikka monessa perheessä on epätietoisuuden vuoksi raskasta jo nyt. Ollaan ymmärrettävästi huolestuneita asunnoista ja pankkien kanssa tehdystä sitoumuksista."

Myös tämä sosiaalinen näkökulma pyritään ottamaan huomioon, kun henkilöstöä koskevia päätöksiä syksyllä tehdään, sanoo Jorma Virtanen.

Jorman merkkipäivänä, 27.9. on kahvipannu kuumana Voikkaan tehtaan mestarikerholla klo 12-16 välisenä aikana. Ystävät ja tutut tervetuloa.

HENKILÖUUTISET

Finnish Chemicals

■ Kymmenen ja Nokian perustaman Finnish Chemicals Oy:n hallitus on 12.9.1991 pitämässään kokouksessa nimittänyt yhtiön toimitusjohtajaksi 1.10.1991 alkaen dipl.ins. **Harri Kallonen**, 55, ja varatoimitusjohtajaksi tekn.lis. **Håkan Romantschukin**, 50. Romantschuk jatkaa lisäksi edelleen Oy Finnish Peroxides Ab:n toimitusjohtajana.

Vuonna 1968 Nokian palvelukseen tullut Kallonen on toiminut Nokian Perusteollisuusryhmään kuuluvan Nokia Chemicalsin johtajana vuodesta 1988. Sitä ennen hän työskenteli mm. konsernin Metsäteollisuusryhmän suunnittelujohtajana ja Nokia Chemicalsin kehitysjohtajana.

Romantschuk on toiminut Kymin Kemian johtajana vuodesta 1984 ja samalla Finnish Peroxidesin toimitusjohtajana vuodesta 1985. Kymin palveluksessa hän on ollut vuodesta 1982.

Kymin Paperiteollisuus Oy Ympäristönsuojelu

■ Fil.maist. **Erkki Haarto**, 45, siirtyi 1.10.1991 alkaen ympäristönsuojelun organisaatioon. Vastuualueenaan hänellä on ilmansuojeluun, jätehuoltoon sekä ilmapäästömittauksiin liittyvät asiat. Työstään hän raportoi ympäristönsuojelupäällikkö **Harri Jussilalle**.

Erkki Haarton vastuulle jää edelleen työhygienian mittaustoiminta sekä kemikaalien käyttöön liittyviä suojeluasioita.

C- ja MG-paperi

■ **Raimo Kujala**, 48, on nimitetty 1.9.1991 alkaen vuoromestariksi. Hänen vastuualueenaan on päällystyslaitos. Kujala toimi aiemmin varavuoromestarina.

Harri Kallonen

Håkan Romantschuk

Erkki Haarto

Pierre Petit

Työterveys

■ Työterveyslääkintävoimistelija **Marja Uronen** on eronnut yhtiön palveluksesta 13.9.1991.

Schauman Wood Oy

■ Kaukas Oy:n mekaanisen metsäteollisuuden toimialajohtaja **Ossi Salmenkivi** siirtyi 1.1.1992 alkaen Schauman Wood Oy:n organisaatioon tehtäväänään Kymmene-konsernin sahateollisuuden toiminnan koordinointi ja strateginen suunnittelu.

Metsänhoitaja **Juha Miettinen** siirtyi samoin ensi vuoden alusta Kaukaalta Schauman Woodin organisaatioon. Hänen tehtäväalueenaan on Kymmene-konsernin sahateollisuuden markkinoinnin kehittäminen.

Molempien toimipaikkana on edelleen Lappeenranta.

Soinlahden sahan johtaja **Seppo Vainio** on elokuusta lähtien vastannut myös Kuopion Saha Oy:n vientimarkkinoinnista. Sahaon ventilaivauksia hoitaa **Taina Boman**. Molempien sahojen yhteinen myyntikonttori aloitti toimintansa Kuopiossa syyskuun alkupuolella.

Heinolan Aihiotuote Oy:n siirryttyä 1.9.1991 Schauman Woodille on toimitusjohtajaksi nimitetty Schauman Woodin sahateollisuuden johtaja **Martti Iso-Kuusela**.

Kymmene Paper Benelux

■ Kymmene-konsernin Brysselissä toimivan myyntiyhtiön, N.V. Kymmene Paper Benelux S.A:n hallinto- ja talouspäälliköksi on 1.8.1991 lähtien nimitetty **Pierre Petit**, 47. Petit on aiemmin toiminut kansainvälisissä yrityksissä rakennus-, satama- ja öljynjalostusalalla. Hänellä on myös kokemusta kriisinhallinnasta.

Muriel Lambert on toiminut Kymmene Paper Beneluxin johdon sihteerinä 1.7.1991 lähtien.

Kymmene Papel

■ Kymmene-konsernin espanjalaisen myyntiyhtiön, Kymmene Papel S.A:n tukkurimyyntiosaston myyntipäällikkönä on toiminut toukokuun 6. päivästä lähtien **Jose-Ramon Perez**, 31. Hän vastaa hienopaperin myynnistä tukkureille koko maassa. Perez siirtyi Kymmenen palvelukseen Tetra Pak Groupista.

Muriel Lambert

Jose-Ramon Perez

KIITOKSET

Kiitän esimiehiäni ja työtovereitani juhlasta ja lahjoista jäädessäni vapaalle.

Terttu Haikola

Kiitokset työnjohdolle jäädessäni eläkkeelle.

Irma Ikävalko

Lämpimät kiitokset merkkipäivääni muistaneille.

Raimo Lahtinen

Lämpimät kiitokset muistamisesta jäädessäni vapaalle.

Kalevi Sonninen

Kesä on ohi ja on aika kiittää kaikkia Verlassa käyneitä lomalaisia. Kiitos.

Verlan väki

Lämmin kiitos muistamisesta merkkipäivänäni.

Matti Vuorio

MERKKIPÄIVÄT

Rauni Pulkkinen

Suunnitteluryhmän esimies **Rauni Pulkkinen** tekniseltä osastolta täyttää 50 vuotta 26.10. Hän on syntynyt Porvoossa.

Teknikko **Rauni Pulkkinen** tuli yhtiön teknisen osaston palvelukseen suunnittelijaksi vuonna 1970. Nykyiseen esimestehtäväänsä hänet nimitettiin vuonna 1982.

Rauni Pulkkinen on aktiivisesti osallistunut AY-toimintaan. Hän

on toiminut STTK:n liittovaltuustossa, Kymenlaakson piirin piiri-sihteerinä sekä Kuusankosken teknisten sihteerinä. Lisäksi hän on osallistunut Kymin yhteistointimintajärjestöjen työskentelyyn.

Sotilasarvoltaan **Rauni Pulkkinen** on reservin kapteeni.

Koneenhoitaja **Jouko Helenius** PK 7-9:ltä täyttää 50 vuotta 27.10. Hän on syntynyt Kuusankoskella.

Vuonna 1957 yhtiön palvelukseen tullut **Jouko Helenius** toimi aluksi eri tehtävissä paperikoneilla. PK 7:llä hän on työskennellyt parikymmentä vuotta, koneenhoitajana vuodesta 1983 lähtien.

Vapaa-aikanaan **Jouko Helenius** viihtyy lenkkeilyssä ja pihanhoidon parissa.

51 VSK · NRO 9/1991

UUTIS KYMI

KYMIN PAPERITEOLLISUUS OY:N JULKAISU

Toimitus: Kymin Paperiteollisuus Oy, tiedotus ja markkinointipalvelu, 45700 KUUSANKOSKI. Puh. vaihde (951) 4021, teleksi 52211 kymco sf, telekopio (951) 402 2186. MEMO-tunnus KYTIED. ■ Päätoimittaja: Reijo Virta, puh. (951) 402 2168, toimitussihteerit: Kimmo Reki-mies, puh. (951) 402 2169, toimittaja: Irma Niemi, puh. (951) 402 2173, toimittaja: Pia Lindroos, puh. (951) 402 2173, valokuvaaja: Tuomo Piikänen, puh. (951) 45 068. ■ Osoite- ja muutokset: Terttu Niilo-Rämä, puh. (951) 402 2167. ■ Kirjapaino: Kouvolan Painotalo Oy, Kata-jaharjantie, 45700 KUUSANKOSKI. Puh. vaihde (951) 284 31. ■ Paperi: Griffin Kymexcote 115 g/m². ■ ISSN 0358-416X. ■ Lehden seuraava numero ilmestyy 18.10. Lehteen tarkoitettua materiaalia on oltava toimituksessa viimeistään 4.10. klo 16.00.

KYMIN PAPERITEOLLISUUS
KYMMENE

Vesa Vainiosta Unitas Oy:n toimitusjohtaja

Kymmene Oy:n toimitusjohtaja, varatuomari Vesa Vainio (48) on nimitetty Liikepankki Unitas Oy:n toimitusjohtajaksi 1.4.1992 alkaen ja Unitas-konsernin pääjohtajaksi 1.4.1993 alkaen.

Liikepankki Unitas Oy on Suomen Yhdyspankki -konsernin emoyhtiö. Toimitusjohtaja Vainio tuli Kymmene-konserniin varatoimitusjohtajaksi 1985 ja on toiminut Kymmene Oy:n toimitusjohtajana 17.4.1991 alkaen.

Vainio aloittaa Unitaksen johtokunnan luottamustoimisena jäsenenä 1.10.1991. Kymmene Oy:n palveluksessa hän jatkaa maaliskuun 1992 loppuun asti.

Jatkoa etusivulta...

Valkaisu...

4-linjaa ajetaan noin 600 tonnin vuorokausivauhdilla. Mitoituskapasiteetti on 900 tonnia vuorokaudessa, mutta prosessin alkupään pullonkaulojen takia tuotantokyvystä tulee alkuvuosina olemaan käytössä noin kaksi kolmasosaa. Linja on mitoitettu sekä koi-vulle että männylle. Tässä vaiheessa sillä valkaistaan koivua.

Uutta valkaisulinjaa ohjataan keskitetysti 3-linjan valvomosta. Valvomon osalta käynnissä on vielä jonkin verran viimeistelytyötä. Keittämöä ja pesemöä ohjataan edelleen erillisestä valvomosta. Pesemö ja sen ohjaus uusitaan keväällä.

Kymin piippu lyhenee

Kolmekymmentäluvulta lähtien Kuusankosken maamerkinä seisonutta Kymin höyryvoimalaitoksen savupiippua lyhennetään syyskuun aikana.

Piipun huipulta poistetaan rapautuneita tiiliä ja laastia ehjään pintaan asti, kaikkiaan reilun metrin verran. Irtonaiset tiilet muodostivat turvallisuusriskin, koska tuuli olisi saattanut pudottaa niitä alas. Piipun huipulle valetaan lopuksi betonikaulus sadesuojaksi.

Työn tekee muurattujen savupiippujen kunnostukseen erikoistunut Pirkan Muuras Oy Tampereelta. Korjaus kestää jonkin verran suunniteltua kauemmin, koska kova tuuli on vaikeuttanut työskentelyä piipun huipulla, jossa reunan leveys on 30 senttiä.

Kolmekymmentäluvun alussa rakennetun savupiipun korkeus maanpinnasta oli alunperin 122,5 metriä. Yläpään sisäläpimitta oli 5 metriä ja ulkoläpimitta 5,6 metriä. Tiiliosa alkaa 22 metriä maanpinnan yläpuolelta. Betonista tehty alaosa ulottuu 9 metrin syvyyteen, peruskallioon asti.

Savupiippu on ollut käyttämättömänä vuodesta 1988 lähtien.

Savupiippu lyhennetään turvallisuussyistä: tuuli olisi saattanut pudottaa rapautuneita tiiliä alas.

Vesaselle Kymin golfmestaruus

Kymin Paperiteollisuuden sisäiset golfin mestaruusmellit pidettiin kotikentällä Eerolassa lauantaina 14. syyskuuta. Syyssäät olivat karineet osanottajia, joita oli yhteensä 17. Tasoituksellisen kisan ylivoimainen mestari oli kuljetusosaston **Pertti Vesanen**, joka pelaa tasoituksella 35. Parhaan tasoituksettomien tuloksen, 88 lyöntiä, teki höyryn **Pentti Nokelainen**.

Tulokset HCP/netto: 1. **Pertti Vesanen** 64, 2. **Lasse Elojärvi** 73, 3. **Ari Puustinen** 73, 4. **Jukka Haimi** 73, 5. **Arto Lindberg** 74, 6. **Kalevi Rätty** 74 ja 7. **Markku Kujala** 74.

Pertti Vesanen sal ensimmäisenä nimensä Kymin mahtavaan kiertopalkintoon. Palkinnon ovat suunnitelleet ja toteuttaneet **Lasse Lieri** ja **Pentti Nokelainen**.

KUN IHMINEN KOHTAA LUONNON

Merkkejä paperille

Kuvataiteilija **Kirsi Tiittanen** ilmaisee selkeästi kantansa. Hän on luonnon puolella ja huolissaan ihmisestä, joka on kadottamassa yhteytensä siihen. Taitteentekijänä hän ei julista eikä osoittele, vaan pyrkii herättämään kysymyksiä. Uskollisuus omille näkemyksille ilmenee materiaali- ja tekotavoissa.

Kirsi Tiittanen on opetellut tekemään paperinsa itse. Parhaaseen tulokseen hän on päässyt käyttämällä puhdasta puuvillaa ja pellavaa. Raaka-ainelähteitä ovat itäsuomalaiset pellavaviljelmät tai esim. vanhat puuvillapaidat, jotka hän ensin silppuaa ja sitten jauhaa hollanterilla massaksi. Luonnonmateriaalit antavat työille elävän pinnan. Puuvillan ja pellavan käytön puolesta puhuu taiteilijan mukaan myös se, ettei niistä valmistettu paperi ikääntyessään kellastu.

Paperitaidegalleriassa näytteillä oleva teossarja 'Global Question I-IV' kysyy, miten käy maapallon ja ihmiskunnan. "Me olemme unohtaneet, mistä olemme lähtöisin, ja siksi kuljemme eksyksissä. Jos löytäisimme uudelleen yhteyden luontoon, lakkaisimme myös tuhoamasta sitä. Loppuuko meiltä aika kesken? Pimeneekö planeettamme? Itse olen optimisti ja sanon: ei!"

Kirsi Tiittasta kiinnostaa paperin oma ilme. "Paperi on hyvin

'Merkkejä paperille' — Kirsi Tiittasen näyttely Suomen Paperitaidegallerian tiloissa Kurjenmiekan Paviljongissa. Näyttely on avoinna 15.9.—31.12.1991 joka päivä klo 9—20 ja sinne on vapaa pääsy.

herkkä materiaali, jonka ominaislaatu näkyy sen pinnasta. Sen vuoksi en häivyttä paperia pois maalaamalla tai amerikkalaisen tavan mukaan täyttämällä sitä umpeen erilaisin elementein. Käsintehty paperi on itsessään niin kaunis!"

Kirsi Tiittasen Paperitaidegalleriaan valmistama näyttely on säilyttään pelkistetyn mustavalkoinen. "Koin tämän tilan jotenkin rikkonaiseksi ja halusin eheyttää sitä värien valinnalla."

Jos Kirsi Tiittasen paperi ilmentää struktuurillaan luontoa, tulee ihminen kuvaan mukaan merkkien muodossa. "Merkin sisältö on tärkeä. Käytän kuolemasta ja elämästä kertovia merkkejä, kristillisiä ja islamilaisia merkkejä, globaaleja ja henkilökohtaisia merkkejä. Esimerkiksi ympyrä on minulle henkilökohtainen symboli. Pienet ympyrät kuvastavat kaipausta sekä ihmisten välistä lähenytymistä ja etäntymistä. Samanaikaisesti se on myös globaalinen merkki, yhteinen maapallomme."

Kirsi Tiittasen töiden lähtökohda on intiimi, omakohtainen kokeminen. Perspektiivin avartuessa yksittäisestä kasvaa yleinen, ja henkilökohtainen tuntemus asettuu osaksi ihmisenä olemisen tarinaa.

"Risti on tunnetusti kuoleman, mutta myös eron symboli. Galleriassa näytteillä oleva työni 'Im Memoriam I' lähti liikkeelle henkilökohtaisesta surusta, ystäväni kotitalossa sattuneesta tulipalosta." Näyttelytilan etuosaa hallitsee suurikokoinen työ. "Sen nimi oli ensin 'Ero', nyt se on 'Distance'. Työ lähti liikkeelle ihmisistä, siitä, miten kaukana ihmiset ovat toisistaan. Edes silloin, kun he haluavat lähestyä toisiaan, he eivät löydä läheisyyttä. Puuvillapaperin rosoinen struktuuri kuvaa niitä haavoja ja repeämiä, joita meissä kaikissa on."

KYMI JA KYMMENE KÄRJESSÄ:

Teollisuuden asema Kouvolan seudun kuntakuvassa näkyvä

Pohjois-Kymenlaakson kuntien yhteistyöryhmä ns. kuntaseitsikko on kesän aikana tutkinut suomalaisten tietoja, käsityksiä ja mielikuvia Kouvolan seudusta. Tarkasteltavina näkökohtina olivat mm. alueen viihtyisyys, kehittyneisyys, vetovoimaisuus muuttokohteenä, elinkeinoelämän toimintaedellytykset, tulevaisuudennäkymät sekä muut luonteenpiirteet.

Tutkimuksen aineisto kerättiin Suomen Gallup Oy:n toimesta viime toukokuussa. Haastatteluja suoritettiin yhteensä 934 kaikkiaan 79:llä paikkakunnalla. Vastajat edustivat koko maan 15 vuotta täyttäneitä väestöä.

Tiedusteltaessa Kouvolan seutuun liittyvien paikkakuntien, yritysten ja nähtävyyksien tuntemusta osoitettiin suurteollisuuden asema seudun julkisessa kuvassa varsin näkyväksi. Peräti 85 prosenttia suomalaisista

osasi sijoittaa Kymin tai Kymmene Oy:n Kouvolan seudulle ja yli 80 prosenttia tiesi Vekaranjärven varuskunnan ja Utin lentokentän sijaitsevan Kouvolan vaikutuspiirissä.

Kymi tai Kymmene tunnettiin selvästi paremmin pääkaupunkiseudulla (71 %) kuin maaseudulla (38 %). Parhaiten konsernin tunnustivat 25—34-vuotiaat (60 %) ja miehet paremmin kuin naiset. Ammattiryhmittäin katsottuna konsernin tunnustivat helpoimmin toimihenkilöt (67 %).

Turistikohteista tunnettiin parhaiten Tykkimäen huvipuisto (67 %). Verlan tehdasmuseon tunnettuisuudessa on vielä parantamisen varaa, sillä ainoastaan 19 prosenttia osasi liittää sen jotenkin Pohjois-Kymenlaaksoon. Sitä vastoin Voikkaa tunnettiin nimeltä ja osattiin liittää varsin hyvin Kouvolan seutuun (65 %).